

ביאור מהרש"א

מסכת פסחים

פרק תמיד נשחט

נח. -- סה.

March 22, 2004

© Yechezkel Folger 2004

מפתח

דף נח.....	4
רש"י ד"ה בין הערבים.....	4
תד"ה ר' ישמעאל.....	5
תד"ה וקעבדינן.....	12
דף נח:.....	14
תד"ה אלא לרבא.....	14
תד"ה העולה.....	18
דף נט.....	20
תד"ה יאוחר.....	20
רש"י ד"ה תמיד קודם לקטורת.....	23
רש"י ד"ה ומחוסר כפורים ותד"ה זה בנה אב.....	26
תד"ה אין לך.....	30
תד"ה זה בנה אב.....	33
דף נט:.....	34
תד"ה עשאום כמי.....	34
תד"ה ולא עולת חול.....	36
תד"ה דאי ר' מאיר.....	41
רש"י ד"ה לעולם סיפא וגמרא ומדסיפא בעבודה א' רישא נמי וכו'.....	44
תד"ה אבל בשתי.....	48
תד"ה אי בכ' עבודות.....	56
תד"ה והיינו בעיא.....	60
תד"ה אילימא בכ' עבודות.....	64
דף ס.....	66
תד"ה פסח ששחטו לשמו ושלא לשמו.....	66
גמרא תאמר בלשמו שכן אינו נוהג בכל הזבחים.....	70
דף סא.....	73
תד"ה נעשה כמי.....	73
תד"ה ואתקש אוכליו למנויו.....	78
דף סא:.....	83
תד"ה רב חסדא.....	83
תד"ה וכי תימא מאי חומר'.....	86
דף סב.....	88
תד"ה כי לית לי'.....	88
תד"ה מאי שנא טומאה.....	89
דף סב:.....	92
תד"ה לימא הואיל.....	92
תד"ה פסולו בגופו.....	98
תמצית סוגיא דתפוס לשון ראשון ותד"ה ערלים למולין.....	102
בא"ד כדמוכה פ"ב דזבחים וגמרא אמר רבה.....	113
תד"ה השוחט פסח.....	114
דף סג.....	115
רש"י ד"ה הואיל וישנו בהלנת אימורין.....	115
רש"י ד"ה אבל המולק.....	120
תד"ה הא והא ר' שמעון.....	122

תד"ה טעמא דשלא	125
דף סד:	129
גמרא אביי אמר ננעלו תנן	129
דף סה:	130
תד"ה המכבד	130
תד"ה שמא לא נתקבל	133

דף נח.

רש"י ד"ה בין הערבים

1) משנה וגמרא

a) תמיד נשחט בשמונה ומחצה

i) At 2:30

b) וקרב בתשעה ומחצה

i) At 3:30

c) קשיא

i) מנא הני מילי

d) תירוץ

i) אמר ר' יהושע בן לוי

(1) דכתיב בתמיד בין הערבים

(2) Split the afternoon into two parts

(a) Let 2-1/2 hours pass after noon until you do שחיטת תמיד

(b) And complete קריבת תמיד

(i) when 2-1/2 hours still remain until evening at 6

2) מהרש"א

a) קשיא

i) but the phrase בין הערבים also appears for פסח

ii) even though the afternoon can't be split

(1) into even parts for פסח

(a) because פסח can't be brought until after תמיד

תד"ה ר' ישמעאל

רבה בר עולא		רבא		אביי		משנה	
ר"ע	ר"י	ר"ע	ר"י	ר"ע	ר"י		
8.5	8.5	8.5	8.5	8.5	8.5	8.5	חול כל השנה
7.5	8.5	8.5	8.5	8.5	8.5	8.5	שבתות של כל השנה
7.5	7.5	7.5	7.5	7.5	7.5	7.5	ע"פ בחול חוץ מע"ש
6.5	6.5	6.5	6.5	6.5	6.5	6.5	ע"פ בע"ש
7.5	7.5	7.5	8.5	6.5	7.5	7.5	ע"פ בשבת

1) גמרא

- a) תמיד can be brought starting at 6-1/2 (6.5 or 12:30)
- b) Although
  - i) זריזין מקדימין למצות
  - ii) Throughout the year תמיד isn't brought until 8.5 (2:30)
    - (1) In order to make time for נדרים ונדבות
      - (a) Which must be brought before the תמיד
- c) See the table for three שטות
  - i) on a מחלוקת between ר' ישמעאל and ר' עקיבא
- d) For אביי
  - i) ר' ישמעאל and ר' עקיבא disagree on
    - (1) when תמיד is brought on ערב פסח that falls on שבת
  - ii) ר' ישמעאל says at 7.5 (1:30)
  - iii) ר' עקיבא says at 6.5 (12:30)
  - iv) שבת בזיכין and מוספין are both brought on שבת
  - v) The issue for both ר' ישמעאל and ר' עקיבא
    - (1) is which of מוספין and בזיכין comes first
  - vi) for ר' ישמעאל
    - (1) מוספין need to be brought

(a) in the 6th hour that

(i) starts at 11:00 and ends at noon

(2) follow during the 7th hour that begins at noon

(3) so תמיד can't be brought before 7.5 (1:30) on ע"פ that falls on שבת

vii) ר' עקיבא for

(1) מוספין precede בזיכין

(2) so בזיכין are brought during the 5th hour that begins at 10:00

(3) מוספין are brought at their standard time

(a) in the 6th hour that starts at 11:00 and ends at noon

(4) so תמיד can be brought at 6.5 (12:30) on ע"פ that falls on שבת

viii) קשיא

(1) why for שבת all year is תמיד brought at 8.5 (2:30)

(2) After all, נדרים ונדבות aren't brought on שבת

ix) תירוץ

(1) גזור שבת אטו חול

(a) If תמיד were brought early on שבת all year

(b) It might also be brought early on a typical weekday

(c) And this would not allow time for נדרים ונדבות

e) For רבא

i) ר' ישמעאל and ר' עקיבא also disagree on

(1) when תמיד is brought on ערב פסח that falls on שבת

(2) but at the following times

(a) ר' ישמעאל says at 8.5 (2:30)

(b) ר' עקיבא says at 7.5 (1:30)

(3) based on a מחלוקת on whether we're concerned with

(a) מכמר בשרא בשבת

ii) ר' ישמעאל

(1) is concerned with מכמר בשרא

(2) so he delays תמיד as late as possible on שבת

(a) to 8.5 (2:30)

iii) ר' עקיבא isn't concerned with מכמר בשרא

(1) so תמיד isn't delayed past 7.5 (1:30)

iv) קשיא

- (1) for ר' עקיבא why not bring the תמיד at 6.5 (12:30)
- v) תירוץ
- (1) because רבא says that ר' עקיבא holds
- (a) מוספין קודמין לבזיכין
- vi) For שבת all year
- (1) אביי agrees with רבא
- (2) that ר' עקיבא and ר' ישמעאל both say
- (a) That תמיד is brought at 8.5 (12:30)
- (b) Because of the גזירה discussed earlier
- f) For רבה בר עולא
- i) ר' עקיבא and ר' ישמעאל disagree on
- (1) when תמיד is brought on שבת all year
- (a) ר' ישמעאל says at 8.5 (2:30)
- (b) ר' עקיבא says at 7.5 (1:30)
- (2) based on a מחלוקת on whether
- (a) to delay תמיד on שבת when there are no נדרים ונדבות
- (i) Because of the גזירה we mentioned earlier
- ii) ר' ישמעאל says there is a גזירה
- (1) so he delays תמיד on שבת all year
- (a) to the same time as it's brought בחול all year
- (i) to 8.5 (2:30)
- iii) ר' עקיבא says there is no גזירה
- (1) so תמיד isn't delayed past 7.5 (1:30)
- iv) קשיא
- (1) for ר' עקיבא why not bring the תמיד at 6.5 (12:30)
- v) תירוץ
- (1) because רבה בר עולא also says that ר' עקיבא holds
- (a) מוספין קודמין לבזיכין
- 2) מהרש"א (as explained by תוספות)
- a) קשיא
- i) for both רבא and אביי
- (1) ר' עקיבא and ר' ישמעאל agree that
- (a) on שבת all year תמיד is delayed

- (i) until 8:30 because of the גזירה we mentioned
    - ii) so why is there no גזירה on שחל בשבת
      - (1) and why doesn't ר' עקיבא require
        - (a) that the תודה not be brought until 8.5 (2:30)
      - (2) and why does ר' ישמעאל need to rely on בשרא
        - (a) to explain why the תודה isn't brought until 8.5 (2:30)
  - b) תירוץ
    - i) because people will realize that
      - (1) on שחל בשבת
        - (a) The תמיד is brought early to leave time for קרבן פסח
      - (2) And they won't mistakenly also bring תמיד early
        - (a) On שבת and חול all year
- 3) מהרש"א
  - a) קשיא
    - i) how does תוספות know that
    - ii) both רבא and אביי say
      - (1) that both ר' ישמעאל and ר' עקיבא agree that
        - (a) on שבת all year תמיד is delayed
          - (i) until 8:30 because of a גזירה
  - b) תירוץ
    - i) because
      - (1) if neither of ר' ישמעאל and ר' עקיבא are גוזר
        - (a) מחלוקת ר' אביי could have explained
          - (i) Between ר' ישמעאל and ר' עקיבא
          - (ii) In the "first way" set out below
      - (2) and if ר' ישמעאל and ר' עקיבא disagree on whether to be גוזר
        - (a) מחלוקת רבא and אביי could have explained
          - (i) Between ר' ישמעאל and ר' עקיבא
          - (ii) In the "second way" set out below
    - ii) First way
      - (1) If neither ר' ישמעאל nor ר' עקיבא are גוזר
      - (2) Then for אביי
        - (a) Who says they disagree on whether

(i) מוספין קודמין לבזיכין

(b) Why not say that they disagree on שבת all year

(i) And that

1. ר' עקיבא says the תמיד is brought at 6.5 (12:30)

a. because there is no גזירה

b. and

i. בזיכין קודמין למוספין

2. ר' ישמעאל says the תמיד is brought at 7.5 (1:30)

a. because there is no גזירה

b. and

i. מוספין קודמין לבזיכין

iii) Second way

(1) If ר' עקיבא and ר' ישמעאל disagree on whether there is a גזירה

(2) Then why not take the simplest approach

(a) And say that they disagree on whether there is a

(i) גזירה on שבת all year

(b) Precisely the same as בר עולא holds

c) קשיא

i) you've proved for אביי that

(1) both ר' עקיבא and ר' ישמעאל must be גוזר שבת אטו חול

ii) But you haven't proved this for רבא

(1) Because for רבא it's possible that neither is גוזר

(2) And since רבא says that all agree that מוספין קודמין לבזיכין

(3) It would follow that if

(a) both ר' עקיבא and ר' ישמעאל weren't גוזר שבת אטו חול

(b) They would both have held that

(i) On שבת all year

(ii) תמיד is brought at 7.5 (1:30)

(4) so that there would be no disagreement at all for שבת all year

(5) and this would explain why רבא needs to say

(a) that they disagree

(i) ערב פסח שחל בשבת

(ii) Rather than on שבת all year

d) תירוץ

i) your approach doesn't work

ii) because it brings about the following קשיא by בעל המאור

iii) קשיא

(1) remember that ר' ישמעאל says for רבא

(a) that on ערב פסח שחל בשבת

(i) תמיד is delayed until 8.5 (2:30)

(ii) so that קריבת תמיד isn't brought until the end of

1. at 9.5 (3:30)

(iii) out of concern for מכם בשרא

(2) but קרבן פסח ought to apply only to מכם בשרא

(a) which wasn't brought as an עולה

(b) and for which there was no הזחת קרבים on שבת

(3) why apply מכם בשרא to תמיד that was brought as an עולה

(4) in other words because of מכם בשרא

(a) delay קרבן פסח till 9.5 (3:30)

(i) Which is when the קרבן would have been brought

(ii) If the תמיד were delayed till 8.5 and completed at 9.5

(b) And bring the תמיד at 7.5 (1:30) following מוספין

iv) תירוץ

(1) for ר' ישמעאל

(a) It must be that the תמיד is delayed

(i) on ע"פ שחל בשבת because he is גוזר

(ii) Lest תמיד also be brought early בחול

(b) Because for ר' ישמעאל

(i) If you bring the תמיד at 7.5 (1:30) and the פסח at 9.5 (3:30)

1. because of the delay between תמיד and פסח

2. people would not realize

a. That תמיד is brought early today because of פסח

(c) And it's because of the גזירה

(i) that תמיד is delayed until 8.30 (2:30)

(d) Note that ר' ישמעאל relies both on מכם בשרא and the גזירה

(2) But for ר' עקיבא

- (a) who isn't concerned with מכמר בשרא
- (b) and who has no reason to delay קרבן פסה
- (c) the קרבן can follow תמיד that is brought at 7.5 (1:30)
  - (i) without any delay
- (d) so that persons will recognize that
  - (i) it's because of פסה that the תמיד is brought early
  - (ii) so there is no need to be גוזר
    - 1. and delay the תמיד until 8.30 (2:30)
- (3) and it follows for both
  - (a) that on שבת all year
    - (i) where there is no היכירא
      - 1. and all agree that persons can be confused
  - (b) there is a גזירה ¹

---

¹ Consider whether the word או should be substituted in מהרש"א for ועוד

תד"ה וקעבדין

1) גמרא

a) For אביי

i) ר' ישמעאל and ר' עקיבא disagree on

(1) when תמיד is brought on ערב פסח that falls on שבת

(a) ר' ישמעאל says at 7.5 (1:30)

(b) ר' עקיבא says at 6.5 (12:30)

(2) based on a מחלוקת on whether מוספין לבזיכין

ii) ר' ישמעאל for

(1) מוספין and בזיכין are both brought on שבת

(2) מוספין need to be brought

(a) in the 6th hour that

(i) starts at 11:00 and ends at noon

(3) בזיכין follow during the 7th hour that begins at noon

(4) so תמיד can't be brought before 7.5 (1:30) on ע"פ that falls on שבת

iii) ר' עקיבא for

(1) מוספין precede בזיכין

(2) so בזיכין are brought during the 5th hour that begins at 10:00

(3) מוספין are brought at their standard time

(a) in the 6th hour that starts at 11:00 and ends at noon

(4) so תמיד can be brought at 6.5 (12:30) on ע"פ that falls on שבת

2) רש"י

a) קשיא

i) ר' ישמעאל for

ii) Why wait to bring the תמיד at 7.5 (1:30)

iii) Why not bring the תמיד right after the בזיכין at 7 (1:00)

b) תירוץ

i) בזיכין can take more than one hour

3) מהרש"א (as explained by תוספות)

a) קשיא

i) רש"י is right that

(1) in analyzing ר' ישמעאל

- (2) it's conceivable that בזיכין take
  - (a) more than the seventh hour that beings at 12:00
- (3) and that's why תמיד is delayed until 7.5 (1:30)
- ii) but from עקיבא ר' it's clear that בזיכין don't take more than one hour
  - (1) ר' עקיבא says
    - (a) בזיכין are brought in the one hour
      - (i) that begins at the start of the 5th hour (10:00)
      - (b) and מוספין follow promptly beginning at the start of the 6th hour (11:00)
- iii) So obviously בזיכין take no more than one hour

דף נח:

תד"ה אלא לרבא

רבה בר עולא		רבא		אביי		משנה	
ר"ע	ר"י	ר"ע	ר"י	ר"ע	ר"י		
8.5	8.5	8.5	8.5	8.5	8.5	8.5	חול כל השנה
7.5	8.5	8.5	8.5	8.5	8.5	8.5	שבתות של כל השנה
7.5	7.5	7.5	7.5	7.5	7.5	7.5	ע"פ בחול חוץ מע"ש
6.5	6.5	6.5	6.5	6.5	6.5	6.5	ע"פ בע"ש
7.5	7.5	7.5	8.5	6.5	7.5	7.5	ע"פ בשבת

1) גמרא

a) Review the table for שיטות on when תמיד was brought

b) ברייתא

i) רישא

(1) all year the תמיד is brought 8.5 (2:30)

(2) ע"פ שחל בחול the תמיד is brought at 7.5 (1:30)

ii) סיפא

(1) when ע"פ falls on שבת

(a) For ר' ישמעאל

(i) תמיד is brought the same

1. as when ערב פסח falls on a Monday or Tuesday

(b) For ר' עקיבא

(i) תמיד is brought the same

1. "כסידרו בערב פסח"

c) the ברייתא fits with the שטה of אביי

i) when ע"פ falls on שבת

(1) For ר' ישמעאל

(a) תמיד is brought the same (at 7.5)

- (i) as when ערב פסח falls on a Monday or Tuesday
    - 1. meaning a weekday other than Friday
  - (2) For ר' עקיבא
    - (a) תמיד is brought the same (at 6.5)
      - (i) כסידרו בערב פסח
        - 1. presumably meaning
          - a. since he disagrees with ר' ישמעאל
        - 2. when ערב פסח falls **on Friday**
- d) קשיא
  - i) For רבא the ברייתא fits neither for ר' ישמעאל nor for ר' עקיבא
    - (1) It doesn't fit for ר' ישמעאל
    - (2) Because when ע"פ falls on שבת
      - (a) For ר' ישמעאל
        - (i) תמיד is brought at 8.5
        - (ii) **not** at 7.5 when תמיד is brought
          - 1. on ערב פסח that falls on a Monday or Tuesday
    - (3) Nor does it fit ר' עקיבא
      - (a) We just pointed out that
        - (i) when ר' עקיבא says בע"פ כסדרו
        - (ii) He means ערב פסח Friday
      - (b) So the ברייתא doesn't fit for ר' עקיבא
        - (i) Because when ערב פסח falls on שבת for ר' עקיבא
          - 1. תמיד is brought at 7.5 (1:30)
        - (ii) whereas the ברייתא as we've just interpreted it
          - 1. says it's brought at 6.5 (12:30)
            - a. the same as on an
              - i. ערב פסח that falls on a Friday
- e) תירוץ
  - i) for ר' ישמעאל change the סיפא to read this way
    - (1) when ע"פ falls on שבת
      - (a) For ר' ישמעאל
        - (i) תמיד is brought the same (at 8.5)
          - 1. as on **any** Monday or Tuesday

- a. meaning
    - i. not one on which פסח falls
    - (ii) so that the ברייתא is correct for ר' ישמעאל
  - ii) and so that
    - (1) when ר' עקיבא says כסדרו בערב פסח
    - (2) He can mean ערב פסח on Monday or Tuesday
      - (a) And still disagree with ר' ישמעאל
    - (3) So that
      - (a) For ר' עקיבא the ברייתא correctly says
        - (i) That when פסח falls on שבת
        - (ii) The תמיד is brought at 7.5 (1:30)
          - 1. the same as on
            - a. a Monday or Tuesday
              - i. on which פסח falls
- 2) תוספות
  - a) קשיא
    - i) the ברייתא doesn't fit with בר עולא רבה for ר' עקיבא
      - (1) Because for ר' עקיבא when פסח falls on שבת
        - (a) תמיד is brought at 7.5
      - (2) whereas the ברייתא says it's brought the same (at 6.5)
        - (a) as when פסח falls **on Friday**
  - b) Two תירוצים
    - i) First תירוץ
      - (1) Go back to the רישא
        - (a) רישא
          - (i) all year
            - 1. both חול **and שבת**
              - a. the תמיד is brought at 8.5 (2:30)
      - (2) when ר' עקיבא says
        - (a) when פסח falls on Friday כסדרו
      - (3) he's referring not to בשבת שחל פסח
      - (4) but to שבת all year
      - (5) And to say that

- (a) He disagrees with the רישא on שבת all year
  - (b) Because he says that
    - (i) On שבת all year the תמיד is brought at 7.5 (1:30)
    - (ii) Not at 8.5 (2:30)
  - ii) Second תירוץ
    - (1) Explain סיפא ר' עקיבא
      - (a) the same way that we explained ר' עקיבא for רבא
        - (i) when ע"פ falls on שבת
          1. תמיד is brought at 7.5
          2. the same time that it's brought
            - a. on ערב פסח that falls on a Monday or Tuesday
- 3) מהרש"א
  - a) קשיא
    - i) the second תירוץ is obvious
    - ii) how could תוספות not have realized it when it asked its קשיא
  - b) תירוץ
    - i) תוספות uses the קשיא and two-תירוץ format
    - ii) to explain
      - (1) that to make the ברייתא
      - (2) fit with the שטה of ר' עקיבא for רבה בר עולא
        - (a) We need to explain both
          - (i) That ר' עקיבא in fact disagrees with a part of the רישא
          - (ii) And that we interpret the סיפא the same as רבא

תד"ה העולה

1) גמרא

a) ברייתא

i) קשיא

(1) מנין **שלא יהא** דבר קודם לתמיד של שחר (1)

ii) תירוץ

(1) תלמוד לומר וערך עלי' [על המערכה] העולה (1)

b) משנה בזבחים

i) תמידין קודמין למוספין

ii) דכתיב

iii) מלבד עולת הבקר אשר לעולת התמיד

c) משנה בזבחים וגמרא במנחות

i) התמידין אין מעכבין את המוספין

ii) So he can be מקריב either one first

iii) קשיא

(1) but what about the ברייתא of העולה וערך עלי' העולה

(2) that says **שלא יהא**

(3) and implies that תמיד **must** go before מוספין

(4) i.e., that the priority is לעיכובא

iv) אביי by תירוץ

(1) Even with the **שלא יהא**

(a) The ברייתא is only למצוה

(2) And the משנה and גמרא that say either can be first

(a) Are קרבנות מכשיר only בדיעבד

2) תוספות

a) קשיא

i) why do we need both

(1) וערך עלי' העולה

(a) That is brought by our ברייתא

(2) מלבד עולת הבוקר

(a) That is brought by the משנה

b) תירוץ

- i) Our ברייתא teaches that תמידין go before נדרים ונדבות
- ii) The משנה in זבחים teaches that תמידין go before מוספין
- c) קשיא
  - i) but in the אמינא הוה
  - ii) the גמרא in זבחים assumed that the שלא יהא of our ברייתא
    - (1) applies to מוספין
- d) תירוצ' (as explained by מהרש"ל)
  - i) although we conclude that שלא יהא is למצוה
  - ii) the אמינא הוה preferred to apply שלא יהא to מוספין
  - iii) Because שלא יהא implies a higher grade of מצוה
- 3) מהרש"א
  - a) קשיא
    - i) in the אמינא הוה we thought that שלא יהא is לעיכובא
    - ii) So why is מהרש"ל forced to develop
      - (1) A new definition of לעיכובא

דף נט.

תד"ה יאחר

1) גמרא

a) ברייתא א'

i) Here is the order of ערב פסח and קרבנות on

(1) תמיד של בין הערבים

(2) פסח

(3) קטרת

(4) נרות

ii) קשיא

(1) why is תמיד before פסח

iii) תירוץ

(1) Because for תמיד the פסוק says בין הערבים

(2) But for פסח the פסוק says both

(a) בערב and

(b) בין הערבים

(3) To teach that פסח is later in the afternoon than תמיד

iv) קשיא

(1) for קטרת and נרות the פסוק also says only בין הערבים

(2) so why don't they also come before פסח

v) תירוץ

(1) for נרות the פסוק says

(a) יערך אותו מערב עד בקר

(2) The אותו is a מיעוט that teaches

(a) That no עבודה can begin after נרות

(3) And

(a) קטרת איתקש לנרות

b) ברייתא ב'

i) this ברייתא accepts the last קשיא

ii) And derives from בין הערבים בערב

(1) that the correct order is in fact

(a) תמיד

- (b) קטרת
- (c) נרות
- (d) פסח

2) תוספות

a) קשיא

- i) both for 'א and ב' ברייתא
- ii) Why do we need the לימוד from
  - (1) בערב בין הערבים
- iii) The rule that תדיר קודם should be enough to teach
  - (1) תמיד
    - (a) that is brought every day
  - (2) Comes before פסח
    - (a) That is brought only once a year

b) תירוץ

- i) without the לימוד I might have thought that פסח is first
- ii) because
  - (1) of the rule that
    - (a) עלי השלם כל הקרבנות כולם
  - (2) And קרבן פסח is also included in the קרבנות
    - (a) Covered by this rule

3) מהרש"א

a) קשיא

- i) you've correctly explained for 'א ברייתא
  - (1) why for פסח we need to rely on בערב בין הערבים
    - (a) To explain why תמיד is before פסח
  - (2) And that we can't rely on תדיר קודם
    - (a) Because that rule is counter-balanced by the rule
    - (b) Of עלי השלם that applies to קרבנות
- ii) But for 'ב ברייתא
  - (1) We rely on בערב בין הערבים to teach also
    - (a) That קטרת ונרות come before פסח
  - (2) And the תירוץ that you used to explain
    - (a) why we can't rely

- (i) On תדיר for the priority of תמיד
- (3) Doesn't work for קטרת ונרות
  - (a) That aren't קרבנות
  - (b) So that for them there is no עלי' השלם
    - (i) To counterbalance the rule of תדיר

רש"י ד"ה תמיד קודם לקטורת

1) גמרא

a) ברייתא א'

- i) Here is the order of ערב פסח on עבודות and קרבנות
  - (1) תמיד של בין הערבים
  - (2) פסח
  - (3) קטרת
  - (4) נרות

b) קשיא

- i) why is תמיד before פסח

c) תירוץ

- i) Because for תמיד the פסוק says only בין הערבים
- ii) For פסח the פסוק says both
  - (1) בערב and
  - (2) בין הערבים
- iii) This teaches that פסח is later in the afternoon than תמיד

d) קשיא

- i) for קטרת and נרות the פסוק also says only בין הערבים
- ii) so why don't they also come before פסח

e) תירוץ

- i) for נרות the פסוק says
  - (1) יערך אותו מערב עד בקר
- ii) The אותו is a מיעוט that teaches
  - (1) That no עבודה can begin after נרות
- iii) And
  - (1) קטרת איתקש לנרות

f) ברייתא ב'

- i) this ברייתא accepts the last קשיא
- ii) And derives from בין הערבים בערב
  - (1) that the correct order is in fact
    - (a) תמיד
    - (b) קטרת

(c) נרות

(d) פסח

g) קשיא

i) 'א ברייתא applied אותו to teach that נרות are the last עבודה

ii) how does 'ב ברייתא use the מיעוט of אותו

h) תירוץ

i) קטורת teaches that נרות come after אותו

i) קשיא

i) so why don't you also follow 'א ברייתא in full

ii) and use אותו to teach that נרות also follows פסח

j) תירוץ

i) נרות are an עבודה that is done בפנים

(1) the same as קטורת

ii) פסח is done בחוץ

iii) it's logical that the מיעוט for נרות

(1) deals only with קטורת that like נרות is בפנים

2) רש"י

a) קשיא

i) for 'ב ברייתא

(1) I understand that פסח comes after קטרת and נרות

(a) Because the לימוד of בין ערבים

(b) Isn't counter-balanced by אותו

(i) For עבודות בפנים

(2) And I understand that קטרת comes before נרות

(a) Because of אותו

(3) But how do we know

(a) that תמיד comes before קטורת and נרות

3) מהרש"א

a) קשיא

i) why doesn't רש"י ask the same קשיא for 'א ברייתא

b) תירוץ

i) for 'א ברייתא

(1) the לימוד from אותו applies to both

- (a) עבודות פנים and
- (b) עבודות חוץ
- (2) עבודת חוץ is תמיד
- (3) So we know that תמיד
  - (a) as well as קטרת
  - (b) come before נרות
- ii) For ברייתא ב'
  - (1) עבודת פנים applies only to אותו
  - (2) so it doesn't teach that
    - (a) נרות comes before תמיד

רש"י ד"ה ומחוסר כפורים ותד"ה זה בנה אב

אשם	עולה	חטאת	
כבש	עוף	עוף	מצורע עני
כבש	כבש	כבשה	מצורע עשיר
	עוף	עוף	יולדת עני'
	כבש	עוף	יולדת עשירה
	עוף	עוף	זב

1) הקדמה

- a) The גמרא deals with three types of מחוסרי כפרה
  - i) מצורע
  - ii) זב
  - iii) יולדת
- b) The טהרה of
  - i) all קרבן חטאת depends on מחוסרי כפרה
  - ii) And in the case of מצורע
    - (1) Also on אשם קרבן
    - iii) See the table for the קרבנות כפרה each needs to bring

2) גמרא (as explained by רש"י)

- a) The עשה of השלמה requires
  - i) With some exceptions
  - ii) that תמיד בין ערבים be brought before קרבנות
- b) תנא קמא
  - i) מחוסר כפורים is an exception
    - (1) Who can bring his קרבן on פסח ערב
    - (2) Even after תמיד בין ערבים
  - ii) Because
    - (1) without his קרבן he can't eat פסח
    - (2) and would be חייב כרת for not eating פסח
  - iii) מהרש"א (as explained by רש"י)
    - (1) קשיא
      - (a) but what about a מאן דאמר who says there is no כרת
      - (b) for a woman who doesn't eat פסח

(2) תירוץ

- (a) מצורע and זב תנא קמא refers only to
  - (b) as מחוסרי כפרה
  - (c) not to יולדת
- c) ר' ישמעאל בנו של ר' יוחנן בן ברוקה
- i) מחוסר כפורים is an exception
  - ii) Who can bring his קרבן on any day of the year
  - iii) Even after תמיד בין ערבים
    - (1) In order to be able to be עשה מקיים the עשה
      - (a) Of eating any נדרים ונדבות
      - (b) that he brought before
        - (i) תמיד של בין ערבים
- d) קשיא
- i) I understand the exception on ערב פסח
    - (1) Because the עשה of פסח that is בכרת is דוחה
    - (2) The עשה דהשלמה that has no כרת
  - ii) But for ר' ישמעאל בנו של ר' יוחנן בן ברוקה
    - (1) Why is the עשה of eating קדשים
    - (2) Stronger than the עשה of השלמה
- e) תירוץ
- i) The עשה of השלמה applies only to הקטרה
    - (1) After קרבן תמיד
  - ii) מחוסרי כפרה ר' ישמעאל deals with
    - (1) Who bring a חטאת העוף
    - (2) That isn't מוקטר
    - (3) And it's that חטאת that he can bring after תמיד
      - (a) In order to become טהור
      - (b) To be able to eat his נדרים ונדבות
- f) קשיא
- i) what you say works for זב and יולדת
    - (1) who bring חטאת העוף
  - ii) but what about a typical מצורע who brings a חטאת בהמה
- g) תירוץ

- i) we're dealing with a מצורע עני who brings a חטאת העוף
  - h) קשיא
    - i) what about the עולה and אשם that מצורע needs to bring
      - (1) from בהמה
      - (2) even if he's עני
  - i) תירוצ'
    - i) we deal in a case where he already brought those קרבנות
    - ii) and all that remains for him to become טהור
    - iii) is to bring a חטאת
  - j) קשיא
    - i) but there is a אב בנין from ויורד that teaches
      - (1) that
        - (a) whenever both a חטאת and an עולה are necessary
        - (b) the חטאת comes before the עולה
      - (2) and that this is לעיכובא
- 3) מהרש"א (as explained by תוספות)
  - a) קשיא
    - i) we know from זבחים that the בנין אב
      - (1) as applied to יולדת עשירה
      - (2) is only למצוה and not לעכב
    - ii) Presumably the מקשן assumes that
      - (1) For מצורע the rule is different
      - (2) And there is עיכובא
      - (3) And the מקשן asks his קשיא relative to מצורע
    - iii) But precisely why does the מקשן assume
      - (1) That when the בנין אב is לעיכובא when applied to מצורע
  - b) תירוצ'
    - i) because for מצורע
      - (1) there is the additional word 'תהי'
      - (2) that supports לעיכובא
- 4) מהרש"א
  - a) go back to רש"י
    - i) the תנא קמא referred only to מצורע and זב

- ii) Because for יולדת
  - (1) As a woman
  - (2) There is no כרת for not eating חמץ
- b) Keep in mind that ר' ישמעאל בנו של ר' יב"ב
  - i) Doesn't need כרת עשה שיש בו כרת
  - ii) To counteract the עשה דהשלמה
  - iii) So that his rule can also apply to יולדת
- c) קשיא
  - i) Once we've accepted for תנא קמא
    - (1) That we're not referring to every kind of מחוסר כפרה
  - ii) Why not say that ר' ישמעאל also refers
    - (1) Only to some מחוסרי כפרה
      - (a) Namely only to יולדת עשירה
    - (2) For a יולדת
      - (a) There is no אשם
      - (b) And we just saw that
        - (i) at least if she's עשירה
          - 1. there is no עיכוב if she brought her עולה first
  - (c) So טהרה alone is enough for her חטאת
    - (i) To eat נדרים ונדבות
  - (d) And that she can bring this חטאת from עוף
    - (i) And avoid עשה דהשלמה

תד"ה אין לך

1) (רש"י as explained by) גמרא

a) תנא קמא

- i) אין לך דבר שמתעכב אחר תמיד של בין ערבים
- ii) אלא קטרת ונרות ופסח ומחוסר כפורים

b) Although

i) the עשה of השלמה requires

(1) that תמיד בין ערבים be brought before קרבנות

ii) תנא קמא says

(1) מחוסר כפורים is an exception

(a) Who can bring his קרבן on פסח ערב

(b) Even after תמיד בין ערבים

(2) Because

(a) without his קרבן he can't eat פסח

(b) and would be קרבן פסח חייב כרת for not eating for not eating

c) ר' ישמעאל בנו של ר' יוחנן בן ברוקה disagrees

i) מחוסר כפורים is an exception

ii) Who can bring his קרבן after תמיד בין ערבים

iii) on any day of the year

(1) In order to be able to be עשה מקיים the

(a) Of eating נדרים ונדבות

(b) that he brought before

(i) תמיד של בין ערבים

d) קשיא

i) I understand the תנא קמא and his exception for ערב פסח

(1) Because the עשה of פסח that is בכרת is דוחה

(2) The עשה דהשלמה that has no כרת

ii) But for ר' ישמעאל בנו של ר' יוחנן בן ברוקה

(1) Why is the עשה of eating קדשים

(2) Stronger than the עשה of השלמה

e) תירוץ

i) The עשה of השלמה applies only to הקטרה

- (1) After תמיד קרבן
  - ii) מחוסרי כפרה ר' ישמעאל deals only with
    - (1) Who bring a חטאת העוף
    - (2) That isn't מוקטר
  - iii) And it's that חטאת that he can bring after תמיד
- 2) תוספות
- a) קשיא
    - i) you just said that the השלמה of עשה
    - (1) applies only to הקטרה
    - ii) so it shouldn't apply to נרות
    - iii) why does the תנא קמא say that
      - (1) תמיד come after נרות
      - (2) because נרות are an exception from השלמה
  - b) תירוץ
    - i) you're right
    - ii) change the גרסא so that תנא קמא
      - (1) doesn't refer to נרות
- 3) part 1 מהרש"א
- a) קשיא
    - i) but you see that ר' ישמעאל בנו של ר' יב"ב
    - ii) counts מחוסר כפורים as an exception
    - iii) Although the היתר applies only to
      - (1) מוקטר that חטאת העוף isn't
  - b) תירוץ
    - i) since the זריקת דם of the חטאת is מכפר
    - ii) it's enough of a הקטרה
      - (1) to be listed by ר' ישמעאל בנו של ר' יב"ב
      - (2) as an exception from the rule of השלמה
    - iii) even though it isn't actually an exception
- 4) part 2 מהרש"א
- a) at דף נט: there is another example of
    - i) a קרבן for which there was זריקת דם
      - (1) that is treated for some purposes

- (a) as if there were also הקטרה
- b) here is a summary of that גמרא
  - i) קשיא
    - (1) the פסוק requires that
      - (a) all אימורין be מוקטר before ערבבים של בין ערבבים
      - (2) So why is it that הקטרה can be done all night
  - ii) תירוץ
    - (1) once זריקה was done before the תמיד
    - (2) The אימורין were ready for הקטרה
    - (3) And we consider as if הקטרה had already begun
      - (a) To the extent of allowing us to
        - (i) Complete the הקטרה before the
          - 1. תמיד of the next morning
        - (ii) instead of before the
          - 1. זריקה of the afternoon of the תמיד

תד"ה זה בנה אב

עיין רש"י לעיל ד"ה ומחוסר כפורים

דף נט:

תד"ה עשאום כמי

1) גמרא

- a) ר' ישמעאל בנו של ר' יב"ב for
  - i) מחוסר כפרה A
  - ii) תמיד של בין ערבים Who before
    - (1) Brought שלמי נדבה but not his כפרה
  - iii) May bring his כפרה after בין ערבים
  - iv) To become able to eat his שלמי נדבה
- b) קשיא
  - i) but what about the עשה that requires
  - ii) that all קרבנות be brought before the תמיד
- c) רב פפא by תירוץ
  - i) He brings the קרבן כפרה up to the מזבח
    - (1) And this is enough to complete his כפרה
    - (2) And allows him to eat his שלמי נדבה
  - ii) And
    - (1) In order not to be עובר the השלמה
    - (2) he isn't מקטיר his כפרה until the next day
  - iii) Since the השלמה עשה applies only to הקטרה
- d) קשיא
  - i) but
    - (1) the כהנים can't eat their portion of his כפרה until הקטרה
    - (2) and until the כהנים eat their portion
    - (3) he can't eat his own portion of the כפרה
  - ii) and until he eats his portion
    - (1) he has no כפרה
    - (2) and can't eat his שלמי נדבה
  - iii) so why do you say that he can bring his כפרה after תמיד
  - iv) because it allows him to eat his שלמי נדבה
- e) תירוץ
  - i) כהנים who can't eat their portion

- (1) because
    - (a) there is no אימורין הקטרת
      - (i) because the אימורין became טמא or were lost
    - (2) are considered as if they ate their portion
  - ii) the same is true if they can't eat their portion
    - (1) because the עשה דהשלמה forbids אימורין הקטרת
- 2) (מהרש"א as explained by תוספות)
- a) קשיא
    - i) there is a מאן דאמר who says
      - (1) if the אימורין were נטמא
      - (2) we are מקטיר them anyway
        - (a) Because the ציץ is מרצה on אימורין טומאת
    - ii) So what proof do you have from נטמא
      - (1) that the כהנים can eat their portion
      - (2) Where there is no הקטרה
  - b) תירוצ'
    - i) although ציץ is מרצה on אימורין שננטמאו
    - ii) אסור מדרבנן of these אימורין is still הקטרה

תד"ה ולא עולת חול

1) גמרא

a) סתירה

i) לימוד א'

(1) "לא ילין לבקר זבח חג הפסח"

(a) The מוקטר אימורי קרבן פסח must be

(i) Not later than the end of the first night of יום טוב

(2) This implies that

(a) הקטרה that night until daybreak is permitted

(b) Even though the קרבן was brought

(i) On the 14th before יום טוב

ii) לימוד ב'

(1) "עולת שבת בשבתו"

(a) Teaches that

(i) only an עולת brought on שבת

(ii) can be מוקטר on שבת

(2) This implies that

(a) An עולה brought בחול can't be מוקטר on שבת

(3) And should also imply that

(a) An עולה brought בחול can't be מוקטר on יום טוב

b) קשיא

(1) So how is it that קרבן פסח can be מוקטר

(a) on the first night of יו"ט

c) תירוץ

i) the פסוק of לא ילין that implies that

(1) הקטרה is מותר on the night of יום טוב

ii) deals only with ערב פסח that fell on שבת

iii) and teaches only that

(1) חלבי שבת קריבין ביו"ט

2) תוספות

a) קשיא on the קשיא of the גמרא

i) remember that עולת שבת בשבתו tells us what

- (1) שבת on מוקטר can be קרבנות (1)
- ii) why did you assume that you can also imply from the פסוק
  - (1) that the same קרבנות that can't be מוקטר on שבת
  - (2) can also not be מוקטר on **יום טוב**
- iii) after all
  - (1) שבת is more חמיר than יום טוב
- b) תירוץ
  - i) our גמרא follows ר' עקיבא in מסכת שבת
  - ii) עולת שבת בשבתו from לימוד ר' עקיבא
    - (1) is not to teach that
      - (a) “only קרבנות brought on שבת
        - (i) can be מוקטר on שבת”
      - (2) where בשבתו means שבת in the common sense
    - iii) But is to teach that
      - (1) “If you bring a קרבן on שבת
        - (a) you can be מקטיר it on יום טוב”
        - (2) Where בשבתו means יום טוב
    - iv) And once the לימוד deals with יו"ט
      - (1) We can imply from it the חומרא that
        - (a) Only שבת קרבן can be ביו"ט מוקטר
        - (b) But not חול קרבן
- 3) מהרש"ל
  - a) גרסת מהרש"ל continues with the following wording according to תוספות
    - i) "[ד]קשה לר' עקיבא תיפוק לי' דחלבי שבת קריבין ביו"ט
      - (1) מקרא דהכא דלא ילין הא כל הלילה ילין
        - (a) דלכל הפחות מיתוקם בארבעה עשר שחל להיות בשבת"
  - b) The word דקשה (“because it's a קשיא”) suggests that
    - i) תירוץ had a difficulty with its prior תוספות
    - ii) and that תוספות resolves the difficulty with the quoted words
  - c) Here is the difficulty and how תוספות responds with דקשה
    - i) Difficulty
      - (1) The דרשה by ר' עקיבא from שבת בשבתו
        - (a) is meant to teach a קולא

- (i) Namely that חלבי שבת קריבין ביו"ט
- (2) Why do you imply from it a חומרא
  - (a) That חלבי חול are not קריבין ביו"ט
- ii) תירוץ
  - (1) דקשה
  - (2) because **otherwise** we would have this קשיא
    - (a) why do we need the לימוד לקולא
    - (b) when we already know the קולא
    - (c) from the דרשה from לא ילין in our גמרא
  - (3) So it must be that the real purpose from the דרשה
    - (a) By ר' עקיבא is to imply the חומרא
    - (b) That חלבי חול are not קריבין ביו"ט
- 4) מהרש"א
  - a) two קשיות on מהרש"ל
    - i) First קשיא
      - (1) It is logical to imply a logical חומרא from ר' עקיבא
      - (2) So the תירוץ by תוספות is complete
        - (a) And there's no need for an explanatory תירוץ and קשיא follow-up
          - (i) follow-up קשיא and תירוץ
    - ii) Second קשיא
      - (1) You're right that the main focus of ר' עקיבא לקולא is ר' עקיבא
      - (2) And you're also right
        - (a) that that קולא is already derived in our גמרא
        - (b) from its דרשה on לא ילין
      - (3) So why do we need the דרשה of ר' עקיבא
      - (4) And
        - (a) Since the focus of the לימוד is לקולא
        - (b) it's no answer that the purpose
          - (i) Is to teach the implied חומרא
- b) תירוץ
  - i) The second קשיא is precisely what תוספות asks
  - ii) Because the proper גרסא in תוספות is
    - (1) "[ו]קשה לר' עקיבא תיפוק לי' דחלבי שבת קריבין ביו"ט

(a) מקרא דהכא דלא ילין הא כל הלילה ילין

(i) דלכל הפחות מיתוקם בארבעה עשר שחל להיות בשבת"

iii) Note that there is no תירוץ to this קשיא

5) גמרא דף סג:

a) focus on this פסוק

i) "לא תשחט על חמץ דם זבחי"

iii) ולא ילין לבקר זבח חג הפסח"

c) Because the פסוק doesn't say על חמצך

i) We derive that there is a חיוב

ii) Where a בן חבורה has חמץ

iii) Even though the שוחט has no חמץ

d) קשיא

i) Why then not say that there is a חיוב

(1) Even if a person who isn't בן חבורה has חמץ

e) תירוץ

i) we consider that there is a היקש

(1) from the first half of the פסוק to the second

(2) so that

(a) only those involved in

(i) לא ילין לבקר זבח חג הפסח

1. In the second half of the פסוק

(b) Can be חייב for

(i) לא תשחט על חמץ דם זבחי

1. In the first half of the פסוק

ii) And only בני חבורה are חייב for תלין

3) (מהרש"א as explained by תוספות)

a) קשיא

i) Note that the סוגיא on סב: says that

(1) אימורין refers to בשר of the פסח and not to לא ילין (1)

ii) while our סוגיא says

(1) that אימורין deals with לא ילין (1)

b) Possible תירוץ

i) ר' עקיבא follows גמרא but

- ii) And maybe the גמרא at סב: דף doesn't follow ר' עקיבא
- c) possible תירוץ dismissed
  - i) the גמרא there does follow ר' עקיבא
  - ii) because it teaches that
    - (1) אסור בלינה is בשר קרבן פסח
  - iii) This implies that בשר can be eaten all night until daybreak
  - iv) מאן דאמר ר' עקיבא is the only
    - (a) who permits אכילת בשר פסח all night

תד"ה דאי ר' מאיר

דין שחיטה	ב' מחשבות בשחיטה למ"ד ישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף	ב' מחשבות בשחיטה למ"ד אינו לשחיטה אלא לבסוף	תמורת עולה תמורת שלמים לעתיד בחצות	תמורת עולה תמורת שלמים	לשטת ר' מאיר
ישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף	אף בגמר דבריו אדם נתפס	אף בגמר דבריו אדם נתפס	אף בגמר דבריו אדם נתפס	תפוס לשון ראשון	אביי
אינו לשחיטה אלא לבסוף	אף בגמר דבריו אדם נתפס	תפוס לשון ראשון	תפוס לשון ראשון	תפוס לשון ראשון	רבא

ר' יוסי (אף בגמר דבריו אדם נתפס)	ר' מאיר (תפוס לשון ראשון) אליבא דרבא (משום דס"ל אינה לשחיטה אלא לבסוף)	ר' מאיר (מודה דאף בגמר דבריו אדם נתפס) אליבא דאביי (אף אי הוי ס"ל דישנה לשחיטה מתחלה עד סוף, וכ"ש השתא דס"ל דאינה לשחיטה אלא לבסוף)	
פסול	פסול	פסול	שחטו שלא לשמו
פסול	כשר	פסול	לשמו ושלא לשמו בעבודה אחת
פסול	פסול	פסול	לשמו ושלא לשמו בב' עבודות

- 1) גמרא זבחים דף ל. .
- a) תמורת עולה תמורת שלמים
  - b) ר' מאיר
    - i) תפוס לשון ראשון
  - c) ר' יוסי
    - i) אף בגמר דבריו אדם נתפס

- d) But where he said
    - i) תמורת עולת תמורת שלמים
    - ii) shall be effective at חצות
      - (1) Meaning at some future time
    - iii) For אביי
      - (1) here מאיר ר' agrees that we take both statements into account
        - (a) Because both statements take effect simultaneously
      - (2) The same rule applies
        - (a) Wherever a person expresses two conflicting thoughts
          - (i) That affect a שחיטה
          - (b) We take both into account for the מאן דאמר who holds
            - (i) אינה לשחיטה אלא לבסוף
            - (ii) Because here too both statements take effect at the same time
    - iv) For רבא
      - (1) Even where statements are intended to be effective at the same time
      - (2) מאיר ר' takes into account only the first one
      - (3) and the same applies for the מאן דאמר who holds
        - (a) אינה לשחיטה אלא לבסוף
    - v) Both רבא and אביי agree that for the מאן דאמר who says
      - (1) ישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף
      - (2) מאיר ר' agrees that we take both statements into account
  - e) Note also that
    - i) רבא holds
      - (1) אינה לשחיטה אלא לבסוף
    - ii) אביי holds
      - (1) ישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף
  - f) See a full analysis of these שיטות at 102
- 2) our גמרא
- a) If a person says that
    - i) His לשמו or other עבודה is לשמו and שלא לשמו
    - ii) תפוס לשון ראשון ר' מאיר would say
    - iii) so that the קרבן is לשמו and is כשר
  - b) since אביי holds

- i) ישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף
  - ii) אף בגמר דבריו אדם נתפס that would agree in this case ר' מאיר
  - iii) לשמו ושלא לשמו is both קרבן so that the
  - iv) פסול and is
- c) so it must be that our גמרא follows רבא
- i) who says
    - (1) אינה לשחיטה אלא לבסוף
- 3) (מהרש"א as explained by part 2 תוספות)
- a) note that although
    - i) לשמו ושלא ולשמו
      - (1) is פסול if
        - (a) we take both into account
    - ii) כשר is לאוכליו ושלא לאוכליו
      - (1) If we take both into account
      - (2) Because we consider as if he meant
        - (a) The שחיטה to be
          - (i) In part for אוכליו
          - (ii) And in part for שלא לאוכליו
        - (b) And מקצת אוכליו is כשר

רש"י ד"ה לעולם סיפא וגמרא ומדסיפא בעבודה א' רישא נמי וכו'

הפסה ששחטו שלא לשמו פסול	רישא דרישא
שחטו לשמו וקבל והלך וזרק שלא לשמו פסול	סיפא דרישא
לשמו ושלא לשמו פסול	רישא דסיפא (מציעתא)
שלא לשמו ולשמו פסול	סיפא דסיפא
שחטו לאוכליו ושלא לאוכליו כשר	משנה דלהלן

1) משנה

a) see the table

2) גמרא

a) בעי רב פפא

i) When the משנה says לשמו ושלא לשמו פסול

ii) Does the משנה mean

(1) He thought both מחשבות during one עבודה

(2) Or that he thought

(a) לשמו during one עבודה

(b) and שלא לשמו during a second עבודה

iii) If the משנה refers to one עבודה

(1) Then the משנה

(a) Disagrees with ר' מאיר who says that

(i) תפוס לשון ראשון for one עבודה

(ii) So that the קרבן would be כשר

(iii) Because the לשון ראשון is לשמו

(b) And instead follows ר' יוסי who says that

(i) אף בגמר דבריו אדם נתפס

iv) But if the משנה refers to two עבודות

(1) Then the משנה

- (a) Can also follow ר' מאיר
  - (b) who although he says
    - (i) פסול is עבודה in deciding whether one תפוס לשון ראשון
  - (c) Agrees that the נפסל is קרבן
    - (i) Once one עבודה is פסול
- b) קשיא
- i) the רישא דסיפא
    - (1) לשמו ושלא לשמו פסול
    - (2) must refer to one עבודה
  - ii) Because otherwise it's the same
    - (1) as the סיפא דרישא
      - (a) שחטו לשמו וקבל והלך וזרק שלא לשמו פסול
      - (b) Which refers to two עבודות
  - iii) So it's obvious that the ר' מאיר doesn't follow the משנה
- c) תירוץ (as explained by רש"י)
- i) maybe רישא דסיפא also refers to two עבודות
  - ii) And here is how it differs from סיפא דרישא
    - (1) In רישא דסיפא
      - (a) When he did the שחיטה לשמו
      - (b) He at the same time had in mind
        - (i) שלא לשמו would be זריקה
      - (c) And the משנה teaches us that
        - (i) מחשבין מעבודה לעבודה
        - (ii) Namely that a מחשבה may be transferred
          - 1. from one עבודה to another עבודה
      - (d) And since in the end two עבודות are involved
        - (i) ר' מאיר can still follow the משנה
    - (2) But in סיפא דרישא
      - (a) There was no מחשבין מעבודה לעבודה
      - (b) Instead
        - (i) לשמו was שחיטה
        - (ii) and the other עבודה
          - 1. for example the זריקה

2. שלא לשמו was
- a. Based on a מחשבה made during זריקה
- i. Not during שחיטה
- 3) מהרש"א
- a) קשיא
- i) the רישא דרישא that deals with שחיטה that is שלא לשמו
- ii) Implicitly involves זריקה לשמו
- iii) And must not involve מחשבין מעבודה לעבודה
- (1) Because otherwise it's the same as רישא דסיפא
- iv) So why doesn't רש"י note that in רישא דרישא
- (1) As well as in סיפא דרישא
- (a) There was no מחשבין מעבודה לעבודה
- b) תירוץ
- i) you're right that in the רישא דרישא
- (1) There was also no מחשבין מעבודה לעבודה
- ii) But רש"י focuses on סיפא דרישא
- (1) Because the מקשן had focused on סיפא דרישא
- (2) When he tried to prove that it dealt with two עבודות
- (3) So that he could in turn prove that
- (a) רישא דסיפא had to deal with only one עבודה
- c) קשיא
- i) it must be that סיפא דסיפא also deals with מחשבין מעבודה לעבודה
- (1) because otherwise it's the same as רישא דרישא
- ii) so why didn't רש"י mention that מחשבין מעבודה לעבודה
- (1) סיפא דסיפא also applies to
- d) תירוץ
- i) again
- (1) רישא דסיפא mentions only רש"י
- (2) because the מקשן had focused on it
- (a) when he tried to prove that it dealt with only one עבודה
- 4) מהרש"ל
- a) רישא דרישא doesn't mention רש"י
- b) that deals with "עבודה א"

- 5) מהרש"א
- a) מהרש"ל on קשיא
- i) we just showed that רישא דרישא
- ii) deals with two עבודות
- 4) Back to the גמרא
- a) מהרש"א (as explained by קשיא)
- i) in the next משנה
- (1) שחטו לאוכליו ושלא לאוכליו
- (2) We say outright
- (a) By using the word שחטו
- (b) that both מחשבות were during שחיטה and for שחיטה
- (3) so only one עבודה is involved
- ii) so it must be that רישא דסיפא
- (1) also deals with one עבודה
- 5) מהרש"א
- a) קשיא
- i) why do you assume that we ought to compare רישא דסיפא
- (1) שחטו שלא לאוכליו ולאוכליו
- (2) Which follows רישא דסיפא and deals with one עבודה
- ii) Instead of to רישא דרישא
- (1) Which comes before רישא דסיפא and deals with two עבודות
- b) תירוץ
- i) once we've already proved that רישא דרישא
- (1) deals at a minimum with
- (a) מחשבין מעבודה לעבודה
- (2) Where all of his מחשבות occurred during one עבודה
- ii) We prefer to compare it with שלא לאוכליו ולאוכליו
- (1) That deals with only one עבודה in total
- iii) Than to compare it with רישא דרישא
- (1) That deals with two עבודות and two מחשבות

תד"ה אבל בשתי

1) משנה

a) רישא

- i) הפסח ששחטו לשמו ושלא לשמו פסול
- b) דף סא. at סיפא
  - i) לאוכליו ושלא לאוכליו כשר
  - ii) למנויו ושלא למנויו כשר
  - iii) לטמאים ולטהורים כשר

2) Introduction

a) Rules of מחשבת זריקה

- i) אין מחשבת אוכלין בזריקה
  - (1) For example
    - (a) A שלא לאוכליו for זריקה to do מחשבה
    - (b) קרבן the פוסל Isn't
  - ii) אין מחשבת טמאים בזריקה
  - iii) שינוי בעלים פוסל בזריקה

b) Rules of מקצת

- i) מקצת אוכליו לא פסלה
  - (1) So that if he meant
    - (a) The שחיטה to be
      - (i) In part for אוכליו
      - (ii) And in part for שלא לאוכליו
    - (b) And מקצת אוכליו is כשר
  - ii) The same הכשר applies to
    - (1) מקצת טמאים
    - (2) מקצת מנוין
    - (3) מקצת ערלין

3) גמרא

a) בעי רב פפא

- i) When the רישא of the משנה says לשמו ושלא לשמו פסול
- ii) Does the משנה mean
  - (1) He had this מחשבה during one עבודה

- (2) Or that he thought
  - (a) עבודה לשמו during one
  - (b) עבודה שלא לשמו during a second
- iii) If the משנה refers to one עבודה
  - (1) Then the משנה
    - (a) Disagrees with ר' מאיר who says that
      - (i) עבודה תפוס לשון ראשון for one
      - (ii) So that the קרבן would be כשר
      - (iii) Because the לשון ראשון is לשמו
    - (b) And instead follows ר' יוסי who says that
      - (i) אף בגמר דבריו אדם נתפס
- iv) If the משנה refers to two עבודות
  - (1) Then the משנה
    - (a) Can also follow ר' מאיר who says that
      - (i) עבודה תפוס לשון ראשון for one
      - (b) since the קרבן can be נפסל separately by each עבודה
- b) Here's proof that the משנה involves one עבודה (as explained by מהרש"א)
  - i) The סיפא (actually the next משנה) says כשר לאוכליו ושלא לאוכליו
    - ii) קשיא
      - (1) can this mean that two עבודות were involved in the sense that
        - (a) שחיטה לאוכליו He did
        - (b) זריקה שלא לאוכליו And he later did
      - (2) and that the קרבן is כשר because בזריקה אין מחשבת אוכלין
    - iii) תירוץ
      - (1) no
      - (2) because the wording is
        - (a) שחטו לאוכליו ושלא לאוכליו
        - (b) Which proves that his מחשבות
          - (i) שחיטה Happened during
    - iv) קשיא
      - (1) Can it be that two עבודות are involved in the sense that
        - (a) שחיטה during the
          - (i) לאוכליו to be שחיטה he intended the

- (ii) and that the זריקה would be שלא לאוכליו
- (2) and that the קרבן is כשר because בזריקה אין מחשבת אוכלין בשר
- v) תירוצ
- (1) no
- (2) because this would imply that
- (a) it's only for two עבודות that the קרבן is כשר
- (b) and the קרבן would be אחת בעבודה
- (c) where the שחיטה is
- (i) for some אוכליו
- (ii) And some non-אוכליו
- (3) And this implication would be incorrect
- (a) because מקצת אוכליו לא פסלה
- vi) So it must be that the סיפא that says
- (1) אוכליו ושלא לאוכליו כשר
- (2) Deals with one עבודה
- (3) Where he did the שחיטה for both groups
- (4) And the קרבן is כשר because
- (a) מקצת אוכליו לא פסלה
- vii) Just so
- (1) we ought to assume that the רישא
- (a) that says לשמו ושלא לשמו פסול
- (b) deals with one עבודה
- (c) and disagrees with ר' מאיר who says
- (i) תפוס לשון ראשון
- viii) רב פפא of איבעיא the answer we've given
- 4) ברייתא א' (דף סא:)
- a) For טומאה we know that
- i) טומאה לא עשה בה מקצת טומאה ככל טומאה
- ii) So that מקצת טומאה כשר
- b) For ערלה we need a special לימוד to teach that
- i) לא עשה בה מקצת ערלה ככל ערלה
- ii) So that מקצת ערלים טהור
- 5) ברייתא ב' (דף סב:)

- a) אחרים אומרים
- i) הקדים מולים לערלים כשר
  - ii) ערלים למולים פסול
- b) קשיא
- i) מאי שנא הקדים מולים לערלים דכשר
    - (1) דכולה ערלה בעינן וליכא
  - ii) הקדים ערלים למולין נמי
    - (1) דכולה ערלה בעינן וליכא
- 6) (מהרש"א as explained by תוספות)
- a) קשיא
- i) how could the גמרא consider that
    - (1) the מאיר משנה follows
    - (2) because the משנה deals with a case of two עבודות
      - (a) where מאיר ר' doesn't say תפוס לשון ראשון
  - ii) the סיפא of טמאים ולטהורים must deal only with the
    - (1) one עבודה of שחיטה
      - (a) because at דף סא: we establish that
      - (b) אין מחשבת טמאים אלא בשחיטה
    - (2) So the fact that we still say כשר
      - (a) Even though only one עבודה was involved
    - (3) Proves that the משנה doesn't follow מאיר ר'
    - (4) Because מאיר ר' would have said תפוס לשון ראשון
      - (a) For one עבודה
      - (b) And since the לשון ראשון is טמאים
      - (c) He would have said פסול
    - (5) Whereas for יוסי ר' we understand that
      - (a) אף בגמר דבריו אדם נתפס
      - (b) So the שחיטה was for both וטהורים
      - (c) And is כשר
      - (d) Because מקצת טומאה כשר
- b) תירוץ
- i) you're right that the סיפא involves only one עבודה
  - ii) but it still can agree with מאיר ר'

- iii) because it can involve a case where there's no תפוס לשון ראשון
  - (1) where he didn't say לטמאים ולטהורים
  - (2) but where he instead pointed to a group of טמאים וטהורים
    - (a) and he said "I am making the שחיטה for these"
- c) In fact the ערלים we brought earlier on ברייתות
  - i) Must also deal with
    - (1) where he said
      - (a) "I am making the שחיטה for these"
  - ii) Here's why
    - (1) It's clear from these ברייתות that ר' מאיר says
      - (a) מקצת ערלה לא פסלה
      - (b) Meaning that שחיטה for ערלים וערלים is כשר
    - (2) But how can you ever have a case of מקצת ערלה
      - (a) for ר' מאיר who holds תפוס לשון ראשון
    - (3) If he said מולין first
      - (a) There isn't even a מקצת ערלה
    - (4) If he said ערלין first
      - (a) There aren't any מולין at all
    - (5) Must be that he saw a group of מולין וערלין
      - (a) And he said
        - (i) "I am making the שחיטה for these"
- 7) מהרש"א part 1
  - a) קשיא
    - i) the fact that there is no תפוס לשון ראשון
      - (1) in the ברייתות of מקצת ערלים
    - ii) for אביי is no proof that
      - (1) the case involves where he said
        - (a) "I am making the שחיטה for these"
    - iii) refer to page 102 where we show that
      - (1) תפוס לשון ראשון ר' מאיר holds that for אביי
        - (a) for מחשבות made during שחיטה
    - iv) So maybe that's why there is no תפוס לשון ראשון
      - (1) For מולין וערלים

- b) תירוץ
  - i) you're right
  - ii) the proof works only for רבא (see page 102)
    - (1) who says ר' מאיר holds there is תפוס לשון ראשון
      - (a) for שחיטה made during מחשבות
- 8) מהרש"א part 2
  - a) refer back to 'א ברייתא and 'ב ברייתא regarding שחיטה for ערלין
  - b) recall that 'א ברייתא said that
    - i) For טומאה we know that
      - (1) טומאה לא עשה בה מקצת טומאה ככל טומאה
    - ii) For ערלה we need a special לימוד to teach that
      - (1) לא עשה בה מקצת ערלה ככל ערלה
  - c) let's assume that תוספות referred to 'א ברייתא
    - i) when תוספות said that the case involves where he said
      - (a) "I am making the שחיטה for these"
  - d) Two קשיות
    - i) First קשיא
      - (1) what makes you think this ברייתא follows ר' מאיר
        - (a) and the only reason there is no תפוס לשון ראשון is that he said
          - (i) "I am making the שחיטה for these"
        - (2) maybe there is no תפוס לשון ראשון
          - (a) simply because the ברייתא follows ר' יוסי
      - ii) Second קשיא
        - (1) This ברייתא deals with both מקצת טמאים and מקצת ערלה
        - (2) And says
          - (a) the rule for מקצת טמאים לא פסלה
            - (i) Is more of a פשיטות
            - (b) Than the rule for מקצת ערלים לא פסלה
          - (3) So why does תוספות bring its proof for טמאים וטהורים
            - (a) From מקצת ערלים
            - (b) Rather than from מקצת טמאים
              - (i) Which is more direct
              - (ii) And is more of a פשיטות

- e) תירוץ
  - i) must be that ברייתא ב' refers to תוספות
  - ii) this ברייתא
    - (1) Says it follows ר' מאיר (אחרים)
    - (2) And deals only with ערלים
      - (a) And not with טמאים
- 9) מהרש"א part 3
  - a) go back to the גמרא where we resolved that
    - i) שחטו לאוכליו ושלא לאוכליו
      - (1) is כשר
    - ii) Because מקצת אוכליו לא פסלה
  - b) Note also that the גמרא has no problem
    - i) In accepting that this סיפא follows ר' מאיר
    - ii) And uses this סיפא only
      - (1) to prove that the רישא
      - (2) Of לשמו ושלא לשמו
      - (3) also involves one עבודה
    - iii) And then concludes that the רישא
      - (1) Can't follow ר' מאיר
  - c) Remember also
    - i) that we've proved that for רבא
    - ii) תפוס לשון ראשון ר' מאיר says
    - iii) even for שחיטה
  - d) קשיא
    - i) for רבא why
      - (1) does the גמרא assume that לאוכליו ושלא לאוכליו
        - (a) is כשר בעבודה אחת
      - (2) Because מקצת אוכליו לא פסלה
    - ii) For ר' מאיר at least
      - (1) Say the reason is תפוס לשון ראשון
  - e) תירוץ
    - i) must be because the case also covers where he said
      - (1) "I am making the שחיטה for these"

(2) and there is no תפוס לשון ראשון ראשון

10) מהרש"א part 4

a) קשיא

i) why not

(1) prove from another part of the סיפא

(2) that the סיפא deals with אחת עבודה

ii) the סיפא also says למנויו ושלא למנויו כשר

iii) if the סיפא deals with two עבודות

(1) This means that

(a) during the שחיטה

(i) he intended the שחיטה to be למנויו

(ii) and that the זריקה would be שלא למנויו

iv) but

(1) שלא למנויו is the same as שינוי בעלים

(2) And

(a) Although we said for שלא לאוכליו

(i) That אין מחשבת אוכלין בזריקה

(b) שינוי בעלים is different

(i) And

(ii) שינוי בעלים פוסל בזריקה

v) So it can't be that two עבודות are involved

vi) And it must be that

(1) Only שחיטה is involved

(2) And he meant the שחיטה itself

(a) To be למנויו ושלא למנויו

(3) And the קרבן is כשר because we

(a) Interpret the words to mean

(i) The שחיטה is

1. מנוין for some

2. אינן מנוין and some

(b) And

(i) מקצת מנוין כשר

תד"ה אי בב' עבודות

שחטו לשמו וקבל והלך וזרק שלא לשמו פסול	רישא
לשמו ושלא לשמו פסול	סיפא

1) משנה

a) see the table

2) גמרא

a) בעי רב פפא

i) When the משנה says לשמו ושלא לשמו פסול

ii) Does the משנה mean

(1) He had this מחשבה during one עבודה

(2) Or that he thought

(a) לשמו during one עבודה

(b) and שלא לשמו during a second עבודה

iii) If the משנה refers to one עבודה

(1) Then the משנה

(a) Disagrees with ר' מאיר who says that

(i) תפוס לשון ראשון for one עבודה

(ii) And since the לשון ראשון is לשמו

(iii) The קרבן is כשר

(b) Follows ר' יוסי who says that

(i) אף בגמר דבריו אדם נתפס

iv) If the משנה refers to two עבודות

(1) Then the משנה

(a) Can also follow ר' מאיר who says that

(i) תפוס לשון ראשון for one עבודה

(b) since the קרבן can be נפסל separately by each עבודה

b) קשיא

i) the סיפא must refer to one עבודה

- ii) Because otherwise it's the same as the רישא
  - iii) So it's obvious that the משנה doesn't follow ר' מאיר
- 3) תוספות
- a) קשיא
    - i) but maybe both סיפא and רישא
      - (1) deal with two עבודות
    - ii) maybe in רישא he had no לשמו מחשבה לשמו
      - (1) But we treat anyone's סתם approach to שחיטה
      - (2) As meaning לשמו
    - iii) And I might have thought
      - (1) that the שחיטה is פסול
      - (2) Only because the later לשמו שלא זריקה
        - (a) Proves that
          - (i) the שחיטה סתם should also treated as לשמו שלא
    - iv) So the סיפא teaches that the קרבן is פסול
      - (1) Even where the שחיטה was expressed to be לשמו
  - b) (מהרש"א as explained by תירוץ)
    - i) where there are two עבודות
      - (1) זריקה has its own פסול independent of שחיטה
    - ii) and it's not logical to think that
      - (1) זריקה שלא לשמו should be
        - (a) כשר where the שחיטה was said to be לשמו
        - (b) but is פסול
          - (i) where the שחיטה was סתם
- 4) מהרש"א part 1
- a) but in one עבודה it does make sense
    - i) to distinguish between סתם and מפרש
      - (1) at least for ר' מאיר
  - b) here's proof
    - i) for ר' מאיר
      - (1) תפוס לשון ראשון because כשר is לשמו ושלא לשמו
      - (2) Yet לשמו שלא is פסול
        - (a) even though it in effect comes after a סתמו לשמו

5) מהרש"א part 2

- a) the following גמרא and תוספות at דף ס: is another example of
- i) where מאיר ר' says for one עבודה that שתמו לשמו קאי
  - ii) and מפרש סתם insists on distinguishing between תוספות and סתם
- b) גמרא דף ס:
- i) פסח ששחטו בשאר ימות השנה ("שלא בזמנו") שלא לשמו כשר
  - ii) שאלה
    - (1) What if the שחיטה is
      - (a) קרבן פסול a קרבן שלא בזמנו (which לשמו)
      - (b) קרבן כשר a קרבן שלא בזמנו (which ושלא לשמו)
    - iii) תשובה
      - (1) The קרבן is כשר
      - (2) Here's the proof
      - (3) Take the case שלא לשמו only שחיטה where he did שלא בזמנו
        - (a) The קרבן is still לשמו מסתם
        - (b) And we see that the שלא לשמו prevails over the סתם
        - (c) So that the קרבן is כשר
      - (4) Just so
        - (a) if שלא בזמנו he starts by saying outright לשמו
        - (b) his later שלא לשמו can prevail to be מוכשיר the קרבן
- c) תוספות דף ס: ד"ה הכי נמי
- i) קשיא
    - (1) why do you compare סתם to מפרש
    - (2) we see that on בזמנו פסח
      - (a) מאיר ר' agrees that
        - (i) שלא לשמו פסול
        - (ii) And the שלא לשמו
        - (iii) Prevails over שתמו לשמו
      - (b) And yet for שלא לשמו שמו ושלא לשמו
        - (i) כשר is קרבן ר' מאיר says
        - (ii) and because ראשון ראשון
        - (iii) the שלא לשמו can't prevail
          1. לשמו the prior over

d) so we see

i) that ר' מאיר says for one עבודה that לשמו קאי

ii) and תוספות insists on distinguishing between מפרש and סתם

תד"ה והיינו בעיא

שחטו לשמו וקבל והלך וזרק שלא לשמו פסול	רישא
לשמו ושלא לשמו פסול	סיפא

1) משנה

a) see the table

2) גמרא

a) בעי רב פפא

i) When the משנה says לשמו ושלא לשמו פסול

ii) Does the משנה mean

(1) He had this מחשבה during one עבודה

(2) Or that he thought

(a) לשמו during one עבודה

(b) and שלא לשמו during a second עבודה

iii) If the משנה refers to one עבודה

(1) Then the משנה

(a) Disagrees with ר' מאיר who says that

(i) תפוס לשון ראשון for one עבודה

(ii) And since the לשון ראשון is לשמו

(iii) The קרבן is כשר

(b) Follows ר' יוסי who says that

(i) אף בגמר דבריו אדם נתפס

iv) If the משנה refers to two עבודות

(1) Then the משנה

(a) Can also follow ר' מאיר who says that

(i) תפוס לשון ראשון for one עבודה

(b) since the קרבן can be נפסל separately by each עבודה

b) קשיא

i) the סיפא must refer to one עבודה

- ii) Because otherwise it's the same as the רישא
  - iii) So it's obvious that the משנה doesn't follow ר' מאיר
  - c) (רש"י as explained by תירוך)
    - i) maybe the סיפא also refers to two עבודות
    - ii) And here is how it differs from the רישא
      - (1) In the רישא
        - (a) the שחיטה לשמו was
        - (b) the other עבודה
          - (i) for example the זריקה
            - 1. שלא לשמו was
      - (2) In the סיפא
        - (a) When he did the שחיטה לשמו
        - (b) He at the same time had in mind
          - (i) That the זריקה would be שלא לשמו
        - (c) the משנה teaches us that
          - (i) מחשבין מעבודה לעבודה
          - (ii) Namely that a מחשבה may be transferred
            - 1. from one עבודה to another עבודה
        - (d) And since in the end two עבודות are involved
          - (i) The משנה can still follow ר' מאיר
  - d) "והיינו בעיא דרב פפא"
- 3) "והיינו בעיא דרב פפא" disagree on the meaning of ראשונים
- 4) רש"י
  - a) "והיינו בעיא דרב פפא"
  - b) Means that רב פפא elsewhere referred to the question
    - i) of whether another גמרא means to teach that
      - (1) מחשבין מעבודה לעבודה
- 5) תוספות
  - a) שטת ריב"א
    - i) "והיינו בעיא דרב פפא"
    - ii) Means that רב פפא is the מ"ד who asked
      - (1) Whether the משנה refers to one עבודה
        - (a) Or to two עבודות

- iii) Because without his תירוץ
  - (1) We would be forced to say that the סיפא
  - (2) Deals with only one עבודה
- b) שטת ריב"א to רשב"א by קשיא
  - i) When the גמרא determines that an איבעיא can't be resolved
    - (1) From some source
  - ii) The גמרא doesn't as a general rule conclude
    - (1) "and that explains the איבעיא"
- c) מהרש"ל (as explained by שטת רשב"א)
  - i) "והיינו בעיא דרב פפא"
  - ii) Means you ought to correct your understanding
    - (1) of the איבעיא of רב פפא
  - iii) You thought at first that the איבעיא was whether
    - (1) The רישא and the סיפא dealt with one עבודה or two עבודות
  - iv) We've proved that that was incorrect
  - v) רב פפא knew that
    - (1) the רישא dealt with
      - (a) two עבודות
      - (b) With a separate מחשב for each עבודה
    - (2) And that the סיפא
      - (a) Had to involve two עבודות
      - (b) Where he was מחשב from one עבודה to the other
  - vi) His איבעיא was
    - (1) What would ר' מאיר hold
      - (a) where there are two עבודות
      - (b) And he is מחשב from one עבודה to the other
- 6) מהרש"א
  - a) מהרש"ל as explained by שטת רשב"א on קשיא
    - i) רב פפא in זבחים already asked about the דין on
      - (1) two עבודות
      - (2) where he is מחשב from one עבודה to the other
    - ii) why would רב פפא need to add the additional question
      - (1) of how ר' מאיר would answer this איבעיא

- b) מהרש"א as explained by שטת רשב"א
- i) "והיינו בעיא דרב פפא"
  - ii) Means you ought to correct your understanding
    - (1) of the רב פפא איבעיא
  - iii) You thought at first that the איבעיא was whether
    - (1) The סיפא dealt with one עבודה or two עבודות
  - iv) We've proved that that was incorrect
  - v) רב פפא knew that
    - (1) the רישא dealt with
      - (a) two עבודות
      - (b) With a separate מחשבה for each עבודה
    - (2) And that the סיפא
      - (a) Had to be different from the רישא
  - vi) His true איבעיא was
    - (1) Whether the סיפא dealt with
      - (a) One עבודה
      - (b) Or with two עבודות
        - (i) Where he was מחשב from one עבודה to the other

תד"ה אילימא בב' עבודות

1) גמרא

- a) when there is שחיטה of קרבן פסח
  - i) לאוכליו ושלא לאוכליו
- b) the קרבן is כשר
- c) we readily understand this where the מחשבות were for one עבודה
  - i) because מקצת אוכלין כשר
- d) But the כשרות applies
  - i) even where he had these מחשבות in two עבודות
    - (1) Meaning he did שחיטה לאוכליו
      - (a) while he planned to do זריקה שלא לאוכליו
- e) because
  - i) אין מחשבת אוכלין בזריקה

2) גמרא דף סא:

- a) At the start of the סוגיא
  - i) רב חסדא says
    - (1) יש מחשבת ערלים (שאינם אוכליו) בזריקה
  - ii) רבה says
    - (1) אין מחשבת ערלים (שאינם אוכליו) בזריקה
- b) At the end of the סוגיא
  - i) Everyone agrees that
    - (1) יש מחשבת ערלים (שאינם אוכליו) בזריקה

3) תוספות דף סא: ד"ה שחטו למולין

- a) Even those who say יש מחשבת ערלים בזריקה
- b) Say so only when
  - i) The שחיטה was done with the thought that
    - (1) ערלין would be for זריקה
  - ii) but where
    - (1) the שחיטה was proper without any thought of זריקה
    - (2) and the זריקה was done for ערלים
    - (3) All agree that
      - (a) אין מחשבת ערלים בזריקה

- 4) תוספות here
- a) when we say that
    - i) שחטו לאוכליו ושלא לאוכליו כשר
    - ii) because of
      - (1) אין מחשבת אוכלין בזריקה
    - iii) And this applies even for two עבודות
      - (1) Meaning
        - (a) שחטו לאוכליו
          - (i) ע"מ לזרוק דמיו
          - (ii) שלא לאוכליו
      - iv) Our גמרא means this only according to רבה
        - (1) At the beginning of the סוגיא
- 5) מהרש"א
- a) קשיא
    - i) why not explain that when the גמרא applies the משנה
    - ii) to two עבודות
    - iii) The גמרא assumes that the משנה deals with where
      - (1) He did the שחיטה לאוכליו
      - (2) He did the זריקה שלא לאוכליו
    - iv) So that all agree that
      - (1) אין מחשבת אוכלין בזריקה
  - b) תירוץ
    - i) the words "שחטו לאוכליו ושלא לאוכליו"
    - ii) imply that all of his thoughts occurred during שחיטה

דף ס:

תד"ה פסח ששחטו לשמו ושלא לשמו

	שאר ימות השנה
כשר	פסח ששחטו שלא לשמו
פסול	פסח ששחטו לשמו
איבעיא	לשמו (פוסלו) ושלא לשמו (מכשירו)

	בפסח
כשר	פסח ששחטו לשמו
פסול	פסח ששחטו שלא לשמו
פסול	שלא לשמו (פוסלו) ושמו (מכשירו)

1) גמרא

a) see the table

b) איבעיא

i) if in the rest of the year (שלא בזמנו)

(1) he does first שחיטה לשמו and then שלא לשמו

ii) does the מכשיר element of שלא לשמו overcome the פוסל element of לשמו

c) רב דימי

i) the פסול is קרבן

ii) we compare the case to

(1) where in פסח (בזמנו) he does first שחיטה לשמו and then לשמו

(2) And the מכשיר element of לשמו

(a) can't overcome the פוסל element of שלא לשמו

d) רב דימי on קשיא

i) maybe it's easier שלא בזמנו to overcome the

(1) לשמו element of פוסל

ii) than it is בזמנו to overcome the

(1) שלא לשמו element of פוסל

iii) because

- (1) the פוסל power of לשמו is weak
  - (a) because לשמו isn't other פוסל זבחים
- (2) But the פוסל power of שלא לשמו is strong
  - (a) because שלא לשמו is other פוסל זבחים

e) רבא

i) שטת רבא

- (1) the קרבן is כשר
- (2) compare the case to שחטו שלא בזמנו שלא לשמו
  - (a) where you said the קרבן is כשר
  - (b) even though if nothing is said
    - (i) לשמו we say the קרבן is brought סתם
    - (ii) so that in effect the מכשיר element of שלא לשמו
    - (iii)overcomes the פוסל element of סתם
- (3) so also
  - (a) where the שחיטה is expressly made first לשמו
  - (b) the later מכשיר element of שלא לשמו
  - (c) overcomes the פוסל element of לשמו

2) תוספות

a) קשיא

- i) אף בגמר דבריו אדם נתפס ר' יוסי
- ii) תפוס לשון ראשון ר' מאיר
- iii) איבעיא ר' יוסי we understand the

(1) Since

(a) we need to take account of

(i) Both לשמו and שלא לשמו

(2) It follows that we can ask which prevails

iv) But for ר' מאיר

(1) Since תפוס לשון ראשון

(2) Why should we pay any attention at all to שלא לשמו

b) תירוצ

i) even for ר' מאיר we ask whether

(1) Although לשמו is ראשון לשון

ii) לשמו the word תופס we're

- (1) As a פוסל element
  - iii) Given that it's not a פוסל element for most זבחים
  - c) קשיא
    - i) for ר' יוסי why not ask the reverse איבעיא
      - (1) What if שלא בזמנו
        - (a) he starts with the מכשיר element of שלא לשמו
        - (b) and follows with the פוסל element of לשמו
  - d) תירוץ
    - i) you're right
    - ii) that איבעיא also applies to ר' יוסי
    - iii) But it doesn't apply to ר' מאיר
    - iv) Because ר' מאיר would certainly say תפוס לשון ראשון
    - v) And apply the מכשיר element of שלא לשמו
  - e) קשיא
    - i) In the next ד"ה
      - (1) מהרש"א will ask
        - (a) but שלא לשמו isn't as a מכשיר element נוהג בכל הזבחים
        - (b) So why are you certain that ר' מאיר would apply it
- 3) מהרש"א
- a) קשיא
    - i) I can accept that
      - (1) The איבעיא wasn't presented for שלא לשמו followed by לשמו
      - (2) Because we preferred to ask an איבעיא for ר' מאיר too
      - (3) And the איבעיא for ר' מאיר
        - (a) applies only to שלא לשמו followed by לשמו
  - b) but in the end רבא proved
    - i) by analogy from סתם followed by שלא לשמו
      - (1) where
        - (a) the פוסל element of סתם is overcome
        - (b) by the מכשיר element of שלא לשמו
    - ii) that
      - (1) the פוסל element of שלא לשמו is overcome
      - (2) by the מכשיר element of לשמו

- c) So that the only איבעיא that applies to ר' מאיר is resolved
- d) And at that point
  - i) Why don't we then follow up and ask for ר' יוסי
    - (1) What about the case
      - (a) Where the מכשיר element of שלא לשמו
      - (2) Is followed by the פוסל element of לשמו
    - ii) Because
      - (1) this case is the reverse of סתם followed by שלא לשמו
      - (2) so this איבעיא can't be decided by analogy to that case

גמרא תאמר בלשמו שכן אינו נוהג בכל הזבחים

	שאר ימות השנה
כשר	פסח ששחטו שלא לשמו
פסול	פסח ששחטו לשמו
איבעיא	לשמו (פוסלו) ושלא לשמו (מכשירו)

	בפסח
כשר	פסח ששחטו לשמו
פסול	פסח ששחטו שלא לשמו
פסול	שלא לשמו (פוסלו) ושמו (מכשירו)

1) גמרא

a) see the table

b) איבעיא

i) if in the rest of the year (שלא בזמנו)

(1) he does שחיטה both לשמו and שלא לשמו

ii) does the מכשיר element of שלא לשמו overcome the פוסל element of לשמו

c) רב דימי

i) שטת רב דימי

(1) the קרבן is פסול

(2) we compare the case to

(a) where in פסח (בזמנו) he does שחיטה both לשמו and שלא לשמו

(3) And the מכשיר element of לשמו

(a) can't overcome the פוסל element of שלא לשמו

d) רב דימי on קשיא

i) maybe it's easier בזמנו to overcome the

(1) לשמו element of פוסל

ii) than it is בזמנו to overcome the

(1) שלא לשמו element of פוסל

iii) because

- (1) the פוסל power of לשמו is weak
  - (a) because לשמו isn't פוסל other זבחים
- (2) But the פוסל power of שלא לשמו is strong
  - (a) because שלא לשמו is פוסל other זבחים

2) מהרש"א

a) קשיא

- i) you're right that בזמנו
  - (1) the שלא לשמו element
    - (a) that comes first (קמייתא)
    - (b) and that would be פוסל the קרבן
  - (2) is strong as a פוסל element
  - (3) relative to
    - (a) לשמו that is the weaker פוסל element
    - (b) in the קמייתא in the בזמנו שלא
- ii) But that's not enough to assume that
  - (1) The קמייתא in בזמנו שלא
    - (a) Can be more easily overcome
      - (i) by the element that comes second (בתרייתא)
  - (2) Than the קמייתא in בזמנו
- iii) Because we can present the following thought process
  - (1) לשמו is a strong מכשיר element
    - (a) because it is מכשיר all קרבנות
  - (2) שלא לשמו is a weak מכשיר element
    - (a) because it isn't מכשיר all קרבנות
  - (3) the בתרייתא in בזמנו is לשמו and is strong
    - (a) And it doesn't overcome the קמייתא
    - (b) Because the קמייתא is also strong
  - (4) the בתרייתא in בזמנו is שלא לשמו and is weak
    - (a) And can't overcome even a weak קמייתא

b) Possible תירוץ

- i) We focus only on the קמייתא

c) Possible תירוץ dismissed

- i) At page 68 you said for ר' מאיר that

- (1) If שלא בזמנו
  - (a) the קמייתא is the מכשיר element of שלא לשמו
  - (b) And the בתרייתא is the פוסל element of שלא לשמו
- (2) It's definite that ר' מאיר would say
  - (a) תפוס לשון ראשון
  - (b) And the קמייתא would prevail
- ii) Now in this case
  - (1) The מכשיר element of שלא לשמו in the קמייתא is weak
  - (2) So why are we certain it would prevail
- iii) Must be that we also focus on the פוסל element of שלא לשמו
  - (1) In the בתרייתא
- iv) And we take note of the fact that it too is weak
- v) So you see that we focus on the בתרייתא too
- d) Final תירוץ to our קשיא
  - i) Must be that שלא בזמנו we treat the מכשיר element of שלא בשמו
  - ii) As a strong factor
  - iii) Because it's considered to affect all קדשים other than פסח
  - iv) Because all קדשים other than פסח {and חטאת} are כשרין שלא לשמו

דף סא.

תד"ה נעשה כמי

	שחטו שלא בזמנו	שחטו בזמנו	קרבן	
א'		פסול	בפסח בזמנו	שינוי בעלים בפסח
ב'		פסול (כלומר לא עולין לשם חובה)	בשאר זבחים	שינוי בעלים
ג'		כשר (כלומר עולין לאביו לשם חובה) אבל לר' פנחס פסול הוא (ואין עולין לו לשם חובה)	בשאר זבחים כשאירע לאחר מיתת בעליו	שינוי בעלים
ד'		פסול (כלומר לא עולין לשם חובה)	בשאר זבחים כשאירע לאחר מיתת בעליו	שינוי קדש
ה'		פסול (דלא חשוב כעקירה) חוץ לאחר מיתת בעלים	בפסח כששחטו בזמנו	שינוי קדש (כלומר שלא לשמו)
ו'	פסול (אבל עי' בתד"ה בשאר בדף ס:)		בפסח בלא עקירה לשלמים כששחטו שלא בזמנו	פסח
ז'	כשר		בפסח בעקירה לשלמים כששחטו שלא בזמנו	שינוי קדש
ח'	פסול	פסול דפסח בלא בעלים פסול ומיתת בעלים בעצמה לאו עקירה היא	פסח כששחטו סתם לאחר מיתת בעלים בלא עקירה לשלמים בין בזמנו בין לאחר זמנו	מיתת בעלים
ט'	כשר	כשר דעקירה היא אף בזמנו ומיתת בעלים אינה פוסלת בשלמים	פסח כששחטו בעקירה לשלמים לאחר מיתת בעלים בין בזמנו בין לאחר זמנו	מיתת בעלים
י'	איבעיא אי חשוב כעקירה ונעשה שלמים וכשר או לא חשוב עקירה ועודהו פסח ופסול לרב פפא כשר ולרבא "נעשה כמי שאין לו בעלים בזמנו ופסול"		בפסח שלא בזמנו (עיין בשורה א' לדינו בזמנו)	שינוי בעלים

- 1) גמרא
- a) Review the table
- b) איבעיא (see row 'י)
- i) פסה ששחטו שלא בזמנו בשינוי בעלים
- (1) Without prior עקירה
- ii) does the שחיטה בשינוי בעלים
- (1) itself counts as עקירה
- c) Note that
- i) it's certain that בשינוי בעלים isn't an עקירה בזמנו
- (1) because even בזמנו קדש בשינוי קדש isn't an עקירה (row 'ה')
- (2) Except לאחר מיתת בעלים (row 'ט')
- ii) לאחר מיתת בעלים
- (1) He can make עקירה by way of שינוי קדש (row 'ט')
- (a) Meaning by saying that the שחיטה is לשם שלמים
- (2) But without the עקירה the קרבן is פסול (row 'ח')
- d) רב פפא
- i) קרבן פסח of שינוי בעלים
- (1) Does count as עקירה if it happens בזמנו שלא (row 'י')
- ii) Because
- (1) If שינוי קדש
- (a) Is פוסל the קרבן פסח if done בזמנו (row 'ה')
- (b) and yet (row 'ז')
- (i) is מכשיר the קרבן by עקירה to שלמים
- (ii) שלא בזמנו
- (2) then בעלים
- (a) That is also פוסל the קרבן פסח if done בזמנו (row 'א')
- (b) should also
- (i) be מכשיר the קרבן by עקירה to שלמים
- (ii) if done בזמנו שלא (row 'י')
- e) רבא disagrees because
- i) שינוי בעלים has greater power for עקירה than שינוי קדש
- (1) for four reasons that show in other contexts
- (a) that שינוי בעלים is more effective than שינוי קדש

- ii) one of the four reasons is that
  - (1) קרבן a פוסל שינוי קדש (1)
    - (a) after the death of the person who brought the קרבן (row 'ד)
    - (b) in the sense that
      - (i) if the son brings the קרבן for his father who died
      - (ii) the father isn't יוצא
  - (2) While שינוי בעלים
    - (a) Doesn't affect a קרבן after מיתת בעלים (row 'ג' not per פנחס)
- iii) And even though
  - (1) two of these four distinctions are questionable
    - (a) including לאחר מיתה
    - (b) because in fact
      - (i) according to רב פנחס (see row 'ג')
      - (ii) the father isn't יוצא if there is שינוי בעלים after his death
  - iv) the other two distinctions are solid
  - v) and as a result
    - (1) קרבן פסח of שינוי בעלים
      - (a) if it happens שלא בזמנו
    - (2) "נעשה כמי שאין לו בעלים בזמנו ופסול" (see row 'י')
- 2) רש"י
  - a) נעשה כמי שאין לו בעלים בזמנו ופסול
  - b) Means that we
    - i) treat
      - (1) שינוי בעלים שלא בזמנו (row 'י)
      - (a) The same as שינוי בעלים בזמנו (row 'א')
    - ii) and say that both are פסול
- 3) תוספות
  - a) two קשיות
    - i) first קשיא
      - (1) Once רבא decides
        - (a) Based on the two remaining valid distinctions
          - (i) that שינוי בעלים
            - 1. is weaker than שינוי קדש

2. and shouldn't count as עקירה
  - a. If done שלא בזמנו
    - (b) The קרבן פסח remains a קרבן פסח
    - (c) And is automatically פסול as a קרבן פסח
      - (i) That was נשחט שלא בזמנו (row 'ו')
  - (2) So why does רבא need to add
    - (a) That the קרבן פסח is פסול because
      - (i) נעשה כמי שאין לו בעלים בזמנו
  - ii) Second קשיא
    - (1) And conversely
    - (2) If רבא isn't persuaded by the two remaining distinctions
    - (3) Then there is an עקירה
    - (4) So the קרבן פסח is שלמים that was נשחט שלא בזמנו
      - (a) And should be כשר (compare row 'ז')
    - (5) So why
      - (a) are you treating it as פסח שאין לו בעלים בזמנו
      - (b) And therefore making it פסול
  - b) (ר"י according to) תירוץ
    - i) רבא means that
      - (1) even if
        - (a) none of the four distinctions from שינוי קדש were valid
        - (b) so that none of the four taught that
          - (i) שינוי קדש doesn't have the strength of בעלים
          - (ii) From which we only **indirectly** infer that
            1. עקירה doesn't count as שינוי בעלים
      - (2) the קרבן פסח would be פסול
      - (3) because we know **directly** from another source that
        - (a) עקירה doesn't count as שינוי בעלים
    - c) Here's the source
      - i) Go back to the rule we summarized
        - (1) If the בעלים of a קרבן פסח die בזמנו
          - (a) The קרבן פסח is פסול if it is נשחט סתם (row 'ח')
            - (i) Meaning without by שינוי קדש saying it's for שלמים

- (ii) Because it counts as פסה without בעלים
    - (b) The קרבן is כשר only if
      - (i) לשם שלמים is שחיטה
      - (ii) so that there is עקירה to שלמים (row 'ט')
  - ii) Now שחטו סתם when the בעלים died
    - (1) Should be treated at least as שינוי בעלים
  - iii) Yet you see that this שינוי בעלים doesn't count as עקירה
  - iv) Unless there is an outright עקירה of שינוי קדש
    - (1) By way of לשם שלמים שחיטה
- 4) מהרש"א
- a) קשיא
    - i) Instead of saying that רבא means
      - (1) “even if there were no valid distinctions”
    - ii) why not say simply that רבא holds that
      - (1) in fact none of the four distinctions are valid
  - b) תירוצ'
    - i) this is unlikely
    - ii) once the גמרא says flatly
      - (1) that two of the distinctions are valid

תד"ה ואתקש אוכליו למנוי

מקור	דינו	קרבן	
במכסת	פסול	פסה	שחטו שלא למנוי
איתקש אוכליו למנוי	פסול	פסה	שחטו שלא לאוכליו
אין מחשבת אוכלין בזריקה כדיליף בדף סא:	כשר	פסה	זריקה שלא לאוכליו
דעיקרו לאכילה	פסול (מצד שלא למנוי)	פסה	שחטו בשינוי בעלים
דאתי ג"כ לכפרה	פסול	פסה	זריקה בשינוי בעלים
דאין עיקרו לאכילה	כשר	שאר זבחים	שחטו בשינוי בעלים
דעיקרו לכפרה אתי	אינן עולים לשם חובה (לתוספות אסור למצוה)	שאר זבחים	זריקה בשינוי בעלים
	אינן עולים לשם חובה (לתוספות אסור למצוה)	שאר זבחים	מחשב בשאר עבודות לזרוק בשינוי בעלים

- 1) see the table
- 2) משנה וגמרא
  - a) שחטו שלא לאוכליו פסול
  - b) שחטו שלא למנוי פסול
  - c) מנלן
    - i) דכתיב במכסת
מלמד שאין הפסח נשחט אלא למנוי (1)
    - ii) ואיתקש אוכלין למנוי
- 3) תוספות
  - a) קשיא
    - i) "תימה לר"י
    - ii) א"כ
      - (1) מה מנוי פסלי בד' עבודות
        - (a) דהיינו שינוי בעלים
        - (b) אף אוכליו יפסלו בד' עבודות
      - (2) ובשאר קרבנות נמי יפסלו במנוי
- 4) תוספות in שיטות have different מהרש"א and מהרש"ל
- 5) מהרש"ל
  - a) This is what תוספות means in the first קשיא
    - i) we say in the final row in the table

- (1) that for all זבחים the פסול of שינוי בעלים
  - (a) is valid for any עבודה done with the thought
    - (i) of זריקה שינוי בעלים
    - (b) And should be פוסל that קרבן
- ii) שלא למנויו
  - (1) logically should be treated the same as שינוי בעלים
  - (2) so that for פסח also the פסול of שלא למנויו
    - (a) should be valid for any עבודה done with the thought
      - (i) of זריקה for שלא למנויו
      - (b) And should be פוסל that קרבן
- iii) And since we also say that
  - (1) איתקש אוכליו למנויו
  - (2) We ought to say that אוכליו are also פסול
    - (i) for any עבודה done with the thought
      - 1. of זריקה for the benefit of לאוכליו
  - (3) so how can we say אין מחשבת שלא לאוכליו בזריקה
- b) and this is what תוספות means in the second קשיא
  - i) Why do we need a special לימוד for פסח
    - (1) To teach that שלא למנויו is פסול
  - ii) When we already know this פסול for all זבחים
    - (1) For שינוי בעלים
    - (2) Which as we've already said
      - (a) Is logically is the same as שלא למנויו
- 6) מהרש"א part 1
  - a) three קשיות on מהרש"ל
    - i) First קשיא
      - (1) When תוספות says ד' עבודות are פסול for שינוי בעלים
      - (2) The plain meaning
        - (a) is that each עבודה is פסול if that עבודה is done for another בעלים
        - (b) Not that each עבודה is פסול if during that עבודה he intends for
          - (i) The זריקה to be for another person
    - ii) Second קשיות
      - (1) If מהרש"ל were correct that

- (a) in the second תוספות of קשיא
- (b) תוספות means
  - (i) Why do we need a special לימוד for פסח
  - (ii) To teach that שלא למנויו is פסול
  - (iii) When we already know this פסול for all זבחים
- (2) then
  - (a) תוספות should have said
    - (i) דבשאר קרבנות כבר פסולי
      - 1. To indicate that we already know they're פסול
  - (b) Instead of
    - (i) ובשאר קרבנות נמי יפסלו
      - 1. Which suggests that the קשיא is
        - a. that the other קרבנות aren't פסול
          - i. but logically should be פסול
- iii) third קשיא
  - (1) Why didn't תוספות answer
  - (2) that the extra לימוד for פסח
  - (3) teaches that
    - (a) although זבחים for שינוי בעלים
      - (i) Is only למצוה and not לעכב
    - (b) For פסח
      - (i) מעכב is שינוי בעלים
- b) תוספות of מהרש"א on the קשיות of שטה
  - i) this is what תוספות means in its קשיא
  - ii) Introduction
    - (1) we know that
      - (a) שינוי בעלים בפסח פוסל בזריקה
      - (b) the same as for זבחים
    - (2) we also know that
      - (a) שלא למנויו פוסל בשחיטה
    - (3) Logically
      - (a) שלא למנויו and שינוי בעלים
      - (b) Should be treated alike

- (c) So that בעלים שינוי should also
  - (i) פוסל בשחיטה
- (4) in the תוספות of הוה אמינא
  - (a) תוספות thinks that
    - (i) once we know that בעלים שינוי are פסול
      - 1. for both שחיטה and זריקה
    - (b) קבלה והבאה
      - (i) should be treated no differently
    - (c) so that בעלים שינוי applies to all four עבודות on פסח
  - (5) we also know that אתקש אוכליו למנוי
- iii) two קשיות
  - (1) first קשיא
    - (a) שלא לאוכליו בפסח
      - (i) Should also be פסול in all four עבודות
  - (2) Second קשיא
    - (a) Why in fact is it that for זבחים שאר
      - (i) למצוה are בעלים שינוי
        - 1. for זריקה
        - 2. or for שאר עבודות that are
          - a. Done with זריקה מחשבת
- c) תוספות of תירוץ מהרש"א on the שטה
  - i) you based your קשיא
    - (1) on the assumption
      - (a) that שחיטה applies to בעלים שינוי as well as to בזריקה
    - (2) Because you noted that שלא במנוי
      - (a) שחיטה applies to
    - (3) and שלא למנוי is the same as בעלים שינוי
      - (a) And should be פסול wherever שלא למנוי is פסול
    - (4) And then you reasoned that
      - (a) since already בעלים שינוי applies to two עבודות
      - (b) it ought also apply to the other two
    - (5) but your basic premise is wrong
      - (a) because שלא למנוי and בעלים שינוי

- (b) Are two separate concepts
  - (i) שחיטה שלא למנויו applies to זריקה
  - (ii) שינוי בעלים applies to עבודות
- (c) So that שינוי בעלים doesn't apply to two עבודות
  - (i) And there's no argument to extend it
    - 1. to the other two עבודות
- (6) And besides
  - (a) since שלא למנויו doesn't apply to שאר זבחים
  - (b) There is no logic to apply
    - (i) even a שחיטה פסול
    - (ii) To שאר זבחים
- 7) מהרש"א part 2
  - a) קשיא
    - i) both for מהרש"א and שטת מהרש"ל
    - ii) How could תוספות have asked that
      - (1) There be a פסול שלא לאוכליו in זריקה
    - iii) When the גמרא says on דף סא: that there is
      - (1) A special מיעוט
      - (2) That teaches אין מחשבת אוכלין בזריקה

דף סא:

תד"ה רב חסדא

סוף סוגיא (לרב אשי)		תחלת סוגיא			
רב חסדא	רבה	רב חסדא	רבה		
פסול דיש מחשבת ערלין בזריקה	פסול דיש מחשבת ערלין בזריקה	פסול דיש מחשבת ערלין בזריקה	כשר דאין מחשבת ערלין בזריקה	כולן ערלין	שחטו למולין ע"מ שיתכפרו בו ערלין מנוין בזריקתו
כשר דמקצת ערלה כשר	כשר דמקצת ערלה כשר	פסול דאף מקצת ערלה בזריקה פסול	כשר	מקצתן ערלין	

1) גמרא

- a) שחטו לכולם ערלים פסול לכולי עלמא
- b) זריקה לכולם ערלים כשר לכולי עלמא
  - i) Because even רב חסדא is פוסל only where
    - (1) During שחיטה
      - (a) He intended the זריקה to be for ערלים
      - (2) See תד"ה שחטו at דף סא.

2) מהרש"א (as explained by תוספות)

- a) the משנה says if he did the שחיטה for ערלים the קרבן is כשר
- b) קשיא
  - i) once we know that
    - (1) כולן ערלין בשחיטה
      - (a) רבה is even for פסול
      - (2) כולן ערלין בזריקה
        - (a) רב חסדא is even for כשר
        - (b) דאין מחשבת ערלין בזריקה
    - ii) it's obvious that
      - (1) ערלין בשחיטה
        - (a) is more חמור
        - (2) than ערלין בזריקה
      - iii) So how
        - (1) At the beginning of the סוגיא
          - (a) can רב חסדא say

- (i) מקצת ערלין פסול
    - (ii) for זריקה
  - iv) When the משנה says
    - (1) if he did even the שחיטה for מקצת ערלים
    - (a) the קרבן is כשר
- 3) מהרש"א
  - a) another קשיא on the beginning of the סוגיא
    - i) That רב חסדא holds
      - (1) מקצת ערלים פסולה
      - (2) Is a חידוש
    - ii) Yet it's the גמרא
      - (1) Not רב חסדא himself
        - (a) that explains
        - (b) that מקצת ערלים is פוסל even for רב חסדא
    - iii) Why didn't רב חסדא himself emphasize that
      - (1) מקצת ערלים פסולה
- 8) מהרש"א (as explained by תוספות ד"ה וכי תימא)
  - a) Three קשיות
    - i) first קשיא
      - (1) Once רבה holds אין מחשבת אוכלין בזריקה
      - (2) why for תחלת סוגיא
        - (a) does רבה need זאת
          - (i) to teach לקולא for
          - (ii) שחטו ע"מ שיתכפרו ערלים בזריקתו
      - (3) When without any פסוק the burden
        - (a) would also be on רב חסדא to prove
          - (i) that the rule of אין מחשבת ערלין בזריקה
          - (ii) doesn't apply where the מחשבה
          - (iii) occurred during שחיטה
    - ii) second קשיא
      - (1) why does רב אשי suggest
        - (a) For both רבה and רב חסדא
          - (i) That were it not for זאת

(ii) There would have been a לימוד לחומרא

1. For both שחיטה and זריקה from כל

2. That even מקצת is פסול

(b) When it would have been logical to apply

(i) The ריבוי from כל

(ii) Only to שחיטה

iii) Third קשיא

(1) See from the table that רב אשי says

(a) כל might have been taken in the sense of “any”

(i) to teach that פסול is מקצת ערלה

1. both for שחיטה and זריקה

(b) That’s why זאת is necessary to teach

(i) For both שחיטה and זריקה

(ii) That only כולה ערלה is פסול

(2) So what did the פסוק achieve by saying כל

9) מהרש"א

a) קשיא on the third קשיא

i) since the only purpose of זאת

(1) is to counteract כל

ii) why didn’t תוספות also add

(1) that if there were no כל

(2) there would also be no need for זאת

b) תירוץ

i) see the table

ii) even if there were no כל

iii) we would need זאת

iv) to remove the uncertainty of whether to say

(1) פסול is מקצת ערלה by analogy to זמן

(2) or כשר is מקצת ערלה by analogy to טומאה

תד"ה וכי תימא מאי חומרי'

1) גמרא

- a) רבה according to ברייתא
    - i) the פסוק says
      - (1) זאת חקת הפסח כל ערל לא יאכל בו
    - ii) teaches לחומרא that כל
      - (1) פסול is כולה ערלה only
    - iii) teaches לקולא that זאת
      - (1) כולה ערלה כשר
    - iv) We apply the חומרא to We
      - (1) שחטו לכולם ערלים
    - v) We apply the קולא to We
      - (1) שחטו ע"מ שיתכפרו בו כולם ערלים
    - vi) Because
      - (1) קיל is זריקה
      - (a) דאין מחשבת אוכלים בזריקה
  - b) רב חסדא according to ברייתא
    - i) teaches לחומרא that כל
      - (1) פסול is מקצת ערלה even
    - ii) teaches לקולא that זאת
      - (1) מקצת ערלה כשר
    - iii) We apply the חומרא to We
      - (1) שחטו ע"מ שיתכפרו בו מקצת ערלים
    - iv) We apply the קולא to We
      - (1) שחטו למקצת ערלים
    - v) Because
      - (1) קיל is שחיטה
      - (2) דלא מקבע פיגול
- ### 2) מהרש"א
- a) קשיא
    - i) we proved earlier that
      - (1) אין מחשבת שינוי בעלים אלא בזריקה

- ii) Why doesn't רב חסדא explain that
  - (1) It's this חומרא for זריקה
  - (2) that teaches that the חומרא of זאת
  - (3) is applied to זריקה instead of to שחיטה
- b) תירוצ'
  - i) This חומרא for זריקה is counter-balanced
    - (1) By the קולא for זריקה that רבה mentioned
    - (2) That אין מחשבת אוכלין בזריקה
  - ii) And רב חסדא wouldn't have disagreed with רבה
    - (1) Unless he had another source
    - (2) That arguably was more persuasive
      - (a) And not just the reverse
      - (b) Of the source that רבה brings

דף סב.

תד"ה כי לית לי'

שטת רב אשי	
	שחטו שלא לאוכליו פסול
דערלים לאו בני אכילה נינהו	שחטו לכולם ערלים פסול
"ונרצה לו לכפר עליו" – עליו ולא על חבירו אם בר כפרה הוא ומכאן למידין דשינוי בעלים בזריקה פסול	שחטו ע"מ שיתכפרו שאינן מנוין בזריקתו פסול
פסול בין לרבה בין לרב חסדא מ"וכל"	שחטו ע"מ שיתכפרו בו כולם ערלין
לרבה כשר דלא חשוב כשינוי בעלים דלאו בר כפרה הן לרב חסדא פסול מצד שינוי בעלים דבר כפרה הן ע"י הואיל	שחטו ע"מ שיתכפרו בו כולם ערלין שאינן מנוין

1) גמרא

a) see the table

2) מהרש"א (as explained by תוספות)

a) קשיא

i) I accept that

(1) ערלין אינן מנוין for זריקה where the

(2) שינוי בעלים based on פסול there is no

ii) but why should there be no פסול

(1) based on "וכל"

(2) Which teaches that

(a) ע"מ שיתכפרו בו כולם ערלים פסול

iii) In other words

(1) Why do you apply וכל only to מנוין

תד"ה מאי שנא טומאה

מקצת טומאת גברי דומה לזמן דפסול במקצת	מקצת טומאת גברי דומה לטומאת בשר דכשר במקצת
דתרוייהו אתי ממחשבה דילי'	דתרוייהו ע"י טומאה אתי

מקצת ערלה דומה לזמן דפסול במקצת	מקצת ערלה דומה לטומאת גברי דכשר במקצת
דלא הותרה מכללה משא"כ טומאה דהותרה מכללה	דאינן נוהגין בשאר זבחים משא"כ זמן דנוהג בכל הזבחים
מהרש"א וגם דומה לזמן דתרוייהו אתי ממחשבה דילי'	

1) גמרא

a) ברייתא

i) see the second table where the גמרא wants to resolve

(1) the דין if there is שחיטת קרבן פסח for מקצת ערלין

(2) by comparing the case to either

(a) טומאה

(i) where we're confident that

1. מקצת טמאין כשר

(b) or זמן

(i) where we know that

1. מקצת זמן פסול

b) קשיא

i) to what sort of טומאה do you refer

(1) and why are you so certain that

(a) מקצת טומאה כשרה

(2) While you're not certain whether

(a) מקצת ערלה כשרה

ii) If you mean טומאת גברי

(1) And when you say מקצת טומאה

(a) You mean that there were both

(i) מנוין טמאין and מנוין טהורין

(2) Why

(a) are you more certain

(i) That the קרבן is כשר

(b) Than where there are both

(i) מנויין ערליין and מנויין מוליין

(3) After all

(a) The פסול of both כולן טמאין and כולן ערליין

(i) has the same source

1. They're not אוכלין and

2. שחטו שלא לאוכליו פסול

iii) And if you mean טומאת בשר

(1) I can understand why you're certain

(a) That פסול מקצת בשר isn't

(b) Because the מנויין can eat the טהור part

(2) But why does the ברייתא say (see the table)

(3) That טומאה isn't

(a) נוהג בכל הזבחים

2) תוספות

a) קשיא

i) maybe the ברייתא does refer to טומאת גברי

ii) and the reason we're certain that מקצת טומאה כשרה

(1) is that we compare טומאת גברי to טומאת בשר

b) תירוץ ר"י

i) see the first table

ii) you can't derive that

(1) מקצת טומאה כשרה

(a) For טומאת גברי

(b) from טומאת בשר

iii) Because

(1) טומאת גברי has more in common

(a) with זמן

(i) Where מקצת זמן פסולה

(b) Than with טומאת בשר

(2) Because the פסול for both טומאת גברי and זמן

(a) Come about because of the מחשבה of the person

(i) who does the עבודה for טמאים

(ii) or has the מחשבת זמן

3) מהרש"א

a) ר"י תירוץ on קשיא

i) For ר"י

(1) So you're saying that the גמרא realized from the start

(a) As in the first table

(b) that זמן is special because it's based on מחשבה

(2) So in addition to considering that

(a) We ought to derive מקצת ערלה פסולה

(i) From מקצת זמן

(ii) Because both aren't הותר מכללו

(3) Why didn't the גמרא also say

(a) We ought to derive מקצת ערלה פסולה

(i) From מקצת זמן

(ii) Because both come from מחשבה

(iii) Whereas טומאת בשר doesn't

דף סב:

תד"ה לימא הואיל

שטת רב אשי	
	שחטו שלא לאוכליו פסול
דערלים לאו בני אכילה נינהו	שחטו לכולם ערלים פסול
"ונרצה לו לכפר עליו" – עליו ולא על חבירו אם בר כפרה הוא ומכאן למידין דשינוי בעלים בזריקה פסול	שחטו ע"מ שיתכפרו שאינן מנוין בזריקתו פסול
פסול בין לרבה בין לרב חסדא מ"וכל"	שחטו ע"מ שיתכפרו בו כולם ערלין
לרבה כשר דלא חשוב כשינוי בעלים דלאו בר כפרה הן לרב חסדא פסול מצד שינוי בעלים דבר כפרה הן ע"י הואיל	שחטו ע"מ שיתכפרו בו כולם ערלין שאינן מנוין

1) גמרא

a) Review the table

b) if a person is אופה מיום טוב לחול

i) חילול יו"ט says there is no רבה

(a) we consider as if he baked for יו"ט

(b) הואיל he would serve the extra food

(c) to אורחים were אורחים to come

ii) חילול יו"ט says there is רב חסדא

(1) because we don't say הואיל

c) קשיא

i) as outlined in the table

ii) this is the opposite of what רב חסדא and רבה say in our סוגיא

d) תירוץ

i) for רב חסדא

(1) We say only הואיל לחומרא

(2) We don't say הואיל for 'אפי' on יו"ט

(a) Because הואיל would have resulted in a קולא

(3) We do say הואיל for ערלים on פסח קרבן

(a) Because הואיל results in a חומרא

(b) And makes the פסול קרבן

- ii) for רבה
    - (1) we don't say הואיל for פסח
      - (a) because the הואיל is מעשה מחוסר
        - (i) since it assumes a מעשה מילה by the ערלים
    - (2) we do say הואיל for יו"ט on אפי'
      - (a) because the הואיל requires no further action by the אופה
- 2) גמרא יומא סב:
- a) The שחוטי חוץ איסור of חוץ
    - i) Applies only to קרבנות that are
      - (1) ראוי לפסח אוהל מועד
  - b) קשיא
    - i) then why is it that there is a חיוב for שחוטי חוץ
      - (1) for
        - (a) שעירי יום כפורים
          - (i) that were נשחט בחוץ before הגרלה
        - (b) Before they're ראוי to bring to מועד אוהל מועד
    - ii) רב חסדא by תירוץ
      - (1) מוספין the שיעירים הואיל can be brought for תירוץ
    - iii) קשיא
      - (1) but מוספין can be brought only later in the day
        - (a) after further עבודות היום
      - (2) So how can you say הואיל
      - (3) While this required time lapse should count as מעשה מחוסר
    - iv) תירוץ
      - (1) אין מחוסר מעשה לבו ביום
      - (2) Meaning that we say הואיל
      - (3) Where the only missing factor
        - (a) Is the lapse of time during one day
- 3) תוספות דף סב. ד"ה כי לית לי'
- a) קשיא
    - i) we just saw in יומא
      - (1) that were there מעשה מחוסר for שיעירי יום כפורים
      - (2) הואיל would not have said רב חסדא

(3) even though הואיל there would result in the חומרא
 (a) of a שחוטי חוץ for חיוב

ii) yet in our גמרא for ערלים

- (1) הואיל says רב חסדא
- (2) even though there is a מעשה חוסר
- (3) and in fact he disagrees with רבה
  - (a) who refuses to say הואיל
  - (b) because of this מעשה מחוסר

b) תירוץ

i) in our גמרא

- (1) רב חסדא
  - (a) says הואיל only מדרבנן
  - (b) And that's why it applies even for מעשה מחוסר

ii) In יומא

- (1) רב חסדא
  - (a) says הואיל even מדאורייתא
- (2) And that's why it doesn't apply where there is מעשה מחוסר

4) Summary to this point

	שטת רב חסדא
איתא להואיל בערלים מדרבנן הגם דמחוסר מעשה מילה	לחומרא
ליתא להואיל באפ"י ביו"ט הגם דאינו מחוסר מעשה	לקולא
מדאורייתא בשעירי יו"כ לא הוי אמרינן הואיל אפילו לחומרא אי לאו דאין מחוסר מעשה לבו ביום	במחוסר מעשר
איתא להואיל דאורייתא בשעירי יו"כ	בדליכא מחוסר מעשה

5) Back to our גמרא

- a) ר"ח ניסן born last year before פסח
  - i) is considered עברה שנתו on ר"ח ניסן of this year
  - ii) and becomes a שלמים
- b) according to ר' אליעזר

- i) if he then is מקריב this שלמים as a קרבן פסח
  - (1) שלא בזמנו
    - (a) the קרבן is כשר as שלמים
  - ii) but if he waits until פסח to be מקריב the קרבן
    - (1) the קרבן is פסול even as שלמים
- c) קשיא
  - i) for רב חסדא
    - (1) When the שחיטה is בזמנו שלא
    - (2) Why aren't you פוסל the קרבן
    - (3) זמנו if you wait until פסול it's הואיל
- d) תירוץ
  - i) there is no הואיל because of a special לימוד
- 6) תוספות
  - a) קשיא
    - i) but there is no הואיל במחוסר מעשה
    - ii) and here there is missing the lapse of time
    - iii) from בזמנו שלא until בזמנו
    - iv) So why did the גמרא ask
      - (1) that there ought to be הואיל for רב חסדא
- 7) מהרש"ל
  - a) קשיא
    - i) remember that רב חסדא in our גמרא says
    - ii) הואיל במחוסר מעשה
    - iii) Where the result is לחומרא
    - iv) So why does תוספות say
    - v) That רב חסדא ought not to say הואיל
- 8) מהרש"א
  - a) קשיא on the קשיא of מהרש"ל
    - i) we proved earlier that
      - (1) רב חסדא
        - (a) הואיל במחוסר מעשה says
        - (b) לחומרא
        - (c) only מדרבנן

- ii) The case of דאורייתא שלמים involves
    - (1) As we say from the תירוץ of the גמרא
    - (2) That is based on a לימוד דאורייתא
  - iii) So תוספות is correct in asking that there
    - (1) Should no הואיל for רב חסדא here
- 9) Back to מהרש"ל
- a) מהרש"ל of קשיא on the תירוץ
    - i) הואיל לחומרא רב חסדא says it's correct that
      - (1) where there is מעשה מחוסר
    - ii) חוסר מעשה is troubled by תוספות
      - (1) only for רבה
      - (2) Who in the case of ערלים refuses to say הואיל
      - (3) even לחומרא
      - (4) Where there is a חסרון מעשה of מילה
- 10) מהרש"א part 1
- a) מהרש"ל by תירוץ on קשיא
    - i) Why would we think that
    - ii) In its קשיא from שלמים the גמרא asked its קשיא
      - (1) To רב חסדא as well as to רבה
- 11) מהרש"א part 2
- a) קשיא
    - i) אופה ביו"ט remember that for
      - (1) מחוסר מעשה רבה says there is no
      - (2) הואיל רב חסדא says there is no
        - (a) because it's לקולא
    - ii) but we've seen for שיערי יו"כ that
      - (1) where there's no מעשה חסרון
      - (2) הואיל מדאורייתא רב חסדא says
    - iii) where הואיל is דאורייתא
      - (1) it ought not to matter
        - (a) whether the result is לקולא or לחומרא
    - iv) so why doesn't רב חסדא say הואיל for אופה
      - (1) where there is no מעשה מחוסר

b) תירוץ

i) רבה disagrees with רב חסדא

ii) because רב חסדא says

(1) That having to wait for אורחים

(2) also counts as מחוסר מעשה

תד"ה פסולו בגופו

לקרות מימין לשמאל				
		פסול דכתיב תכוסו		פסח ששחטו שלא למנויו
		פסול דאיתקש אוכליו למנויו		פסח ששחטו שלא לאוכליו
		כשר מ"זאת" עי' סא:		למקצת ערלים
אפשר לברר איסורו	אין פסולו בגופו	כשר דאתיא מערלים עי' תד"ה שחטו סא.	כלומר למקצת בני אוכלין ולמקצת לאו בני אוכלין	שחטו לאוכליו ושלא לאוכליו
ואי אפשר לברר איסורו	דפסולו בגופו	פסול דשאני מאוכליו ושלא לאוכליו		פסח ששחטו לשמו ושלא לשמו
אי אפשר לברר איסורו	אין פסולו בגופו	כשר	כלומר מקצת לבעל ראשון ומקצת לבעל אחר	שינוי בעלים ושלא שינוי בעלים
אי אפשר לברר איסורו	אין פסולו בגופו	כשר דאיתקש לאוכליו ושלא לאוכליו דאין היקש למחצה, הגם דאי אפשר לברר איסורו	כלומר מקצת למנוין ומקצת לאינן מנוין	שחטו למנויו ושלא למנויו

1) גמרא

a) see the table

b) קשיא

i) why is

(1) שחטו לשמו ושלא לשמו פסול (1)

ii) Even though

(1) לאוכלין ושלא לאוכלין כשר (1)

c) תירוץ

i) for two reasons

(1) first reason

(a) לשמו ושלא לשמו

(i) פסולו בגופו

(ii) Meaning that the מחשבה

- 1. relates to the body of the קרבן itself
    - (b) while לאוכליו ושלא לאוכליו
      - (i) the פסול arises from an issue
        - 1. the persons who eat the קרבן
          - (ii) that is outside of the body of the קרבן itself
    - (2) second reason
      - (a) for לשמו ושלא לשמו
        - (i) "אי אפשר לברר איסורו"
      - (b) While this is not true for
        - (i) לאוכליו ושלא לאוכליו
- 2) רש"י
- a) two שיטות on the meaning of אי אפשר לברר איסורו
    - i) first שטה
      - (1) we can never point to
        - (a) one part of the animal that is לשמו
        - (b) and to another part that is שלא לשמו
      - (2) but we can point
        - (a) separately to the part that אוכליו ate
        - (b) and separately to the part that שלא לאוכליו ate
    - ii) second שטה
      - (1) There is no way to determine if
        - (a) The שחיטה is לשמו or שלא לשמו
        - (b) And to prove which of his words
          - (i) Actually took effect
      - (2) But we will in the end know
        - (a) Based on who eats the קרבן
        - (b) whether or not his מחשבה was carried out
- 3) תוספות
- a) קשיא
    - i) analyze a person who says
      - (1) שינוי בעלים ושלא שינוי בעלים
      - (2) In other words
        - (a) מקצת שינוי בעלים

- ii) פסול הגוף is also not a שינוי בעלים
- iii) So why doesn't the גמרא also teach that
  - (1) בשינוי בעלים ושלא בשינוי בעלים
  - (2) כשרה
- b) תירוץ
  - i) you're right that פסול הגוף isn't a שינוי בעלים
  - ii) but the קרבן is פסול anyway because
    - (1) אי אפשר לברר איסורו
- 4) אחרונים
  - a) קשיא
    - i) why is
      - (1) מקצת שינוי בעלים
        - (a) אי אפשר לברר איסורו
      - ii) More than לאוכלין ושלא לאוכליו
    - b) {possible תירוץ
      - i) Where he says לאוכליו ושלא לאוכליו
        - (1) He means to say
          - (a) Not that the שחיטה is for the כפרה or benefit of
            - 1. אוכליו ושלא לאוכליו
          - (b) But instead that
            - (i) The שחיטה is actually intended for
              - 1. the בשר to be eaten by אוכליו ושלא אוכליו
            - (c) that's why we can separate
              - 1. the parts of the בשר that go לאוכליו
              - 2. and the parts that go שלא לאוכליו
            - (d) and why we can ultimately
              - 1. conclude whether his מחשבה succeeded
              - 2. by seeing who finally ate the בשר
          - (2) but where he says
            - (a) לשינוי בעלים ולא לשינוי בעלים
              - (i) He doesn't mean that the listed people will eat the בשר
              - (ii) But that the listed people will have כפרה from the קרבן
            - (b) And that's why אי אפשר לברר

(i) Who had what כפרה

(c) And whether his מחשבות were carried out}

5) מהרש"א

a) קשיא

i) see the table

ii) why do you compare

(1) למנויו ולשלא למנויו

(a) In other words מקצת מנויו

(b) To

(c) לאוכליו ולשלא לאוכליו

iii) True there is no פסול בגופו for מקצת מנויו

iv) But now that you've told me

(1) that אי אפשר לברר

(a) Is enough to be פוסל

(b) מקצת שינוי בעלים

v) Why isn't it enough to be פוסל

(1) מקצת מנויו

(2) That is אי אפשר לברר איסורו

vi) For the same reason we explained for מקצת שינוי בעלים

b) תירוץ

i) once we have the היקש mentioned in the second row in the table

(1) that draws learning from מנויו to אוכליו

ii) אין היקש למחצה

(1) And we also draw learning from אוכליו to מנויו

- (b) and it is too late for the later statement to have any effect
- c) (לשטת ר"ח בתוספות) כלומר לחצי היום יחולו שניהם
- i) For אביי
- (1) here מאיר ר' agrees that we take both statements into account
- (a) Because both statements take effect simultaneously
- (2) And by the way
- (a) Wherever a person expresses two conflicting thoughts
- (i) That affect a שחיטה
- (b) We take both into account for the מאן דאמר who holds
- (i) אינה לשחיטה אלא לבסוף
- (ii) Because here too both statements take effect at the same time
- ii) For רבא
- (1) Even where statements are intended to be effective at the same time
- (2) מאיר ר' takes into account only the first one
- (3) and
- (a) for the מאן דאמר who holds
- (i) אינה לשחיטה אלא לבסוף
- (b) This also applies
- (i) wherever a person expresses two conflicting thoughts
1. That affect a שחיטה
- iii) Both רבא and אביי agree that for the מאן דאמר who says
- (1) ישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף
- (2) מאיר ר' agrees that we take both statements into account
- (a) because
- (i) since there is time for both statements to apply in order
- (ii) for אביי
1. we prefer to say the person from the start
- a. intended both statements to apply
2. and he had no change of heart
- (iii)for רבא
1. we only say פשטא קדושתה
- a. where his statements do not relate to an ongoing process
- b. such as where he says

- i. תמורת עולה תמורת שלמים
    - ii. Or even
    - iii. חציה עולה חציה שלמים
  - c. But where his statements relate to an ongoing process
    - i. Such as שחיתה, if ישנה מתחלה עד סוף
    - ii. We don't says פשטא קדושתה
    - iii. And instead both statements take effect
- 4) Introduction on certain aspects of פגול
  - a) There can be no פגול in any עבודה
    - i) If there is any other פסול in that עבודה
  - b) מפגלין בחצי מתיר ר' מאיר says
    - i) for שחיתה this means
      - (1) for the מאן דאמר that ישנה לשחיתה מתחלה ועד סוף
      - (2) There can be פיגול or פסול for one of the two סימני שחיתה
      - (3) And that once any one סימן is פסול or פגול
        - (a) That פגול and פסול spreads to the entire שחיתה
    - ii) But for the מאן דאמר that
      - (1) אינה לשחיתה אלא לבסוף
      - (2) There can be no מפגלין בחצי מתיר for שחיתה
      - (3) Because there is no time in which to express
        - (a) A different מחשבה for each סימן
- 5) השוחט את הזבח וכו'
  - a) If
    - i) a person does שחיתה
      - (1) To eat כזית בחוץ which is a מחשבת פסול and
      - (2) To eat למחר כזית which is a פגול מחשבת
    - ii) Or the reverse
  - b) ר' יהודה says
    - i) תפוס לשון ראשון
    - ii) So that
      - (1) The קרבן is פגול if his מחשבת פגול was first
      - (2) The קרבן is פסול if his מחשבת פסול was first
  - c) Here's how אביי explains this

- i) Because he said a כזית for each
  - (1) We can't say that the person is changing his mind
  - (2) So the case is like חצי' עולה
    - (a) Where we focus on both his statements
    - (b) Once we established that we don't treat this case as
      - (i) A changing of the mind
- ii) so
  - (1) to explain ר' יהודה
  - (2) we must drop the concept of לשון ראשון altogether
- iii) and say instead
  - (1) that we focus on the first statement
    - (a) because we apply only one statement to each סימן
    - (b) so that for each סימן there is **only one statement**
  - (2) and that is because we hold
    - (a) ישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף
    - (b) ודמפגלין בחצי מתיר
  - (3) So that if for the first סימן he had מחשבת פיגול
    - (a) That סימן מפגל was מחשבה
    - (b) And immediately spread to the second סימן
    - (c) So that for the second סימן
      - (i) There was no room for any מחשבת פסול at all
      - (d) So that the whole עבודת שחיטה is פיגול
        - (i) Without any פסול at all
    - (4) And the reverse analysis applies if he had מחשבת פסול
      - (a) For the first סימן
  - iv) Here's how רבא explains this more simply
    - (1) אינו לשחיטה אלא לבסוף
      - (a) So ר' מאיר says תפוס לשון ראשון
    - (2) Note that there is no room in this analysis for מפגלין בחצי מתיר
      - (a) Because that approach applies only if we hold
      - (b) ישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף

6) גמרא דערלין ומולין בדף סב:

  - a) If

- i) מולין and ערלין for שחיטה he says my קרבן פסח
  - ii) ר' מאיר says
    - (1) if he said ערלים first
      - (a) פסול is the קרבן
    - (2) if he said מולין first
      - (a) כשר is the קרבן
- 7) גמרא בדף סא:
- a) לימוד based on a כשר is מקצת ערלה
  - b) קשיא
    - i) why is the קרבן not כשר if he said ערלים first
    - ii) why not say
      - (1) מקצת ערלה כשר
      - iii) {note that at this stage we haven't yet applied ראשון ראשון}
- 8) תד"ה ערלים למולין
- a) קשיא
    - i) why didn't the גמרא also ask that
      - (1) ר' מאיר according to אביי
      - (2) the קרבן should be פסול even if he said
        - (a) ערלים before מולין
      - (3) since he says
        - (a) ישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף
        - (b) מפגלין בחצי מתיר
      - (4) And the fact that he said מולין first should be of no avail
        - (a) סימן ראשון of הכשר Because we can't say that
        - (b) סימן מתפשט in the second
      - (5) That for פיגול we say the פסול or פיגול
        - (a) סימן Spreads to the other
        - (b) סימן Doesn't teach that a הכשר can also spread to another
      - (6) So once for the second סימן he says ערלים
        - (a) That סימן should be פסול
        - (b) And the קרבן should be פסול
- 9) מהרש"א
- a) קשיא

- i) apparently תוספות would have no issue for אביי
    - (1) if ערלים and then מולין were also פסול
  - ii) but why doesn't תוספות ask for אביי
  - iii) that we'd again have no case where מקצת ערלה כשר
  - b) תירוץ
    - i) see what we said on page 52
    - ii) for ר' מאיר according to רבא
    - iii) who says תפוס לשון ראשון for שחיטה
    - iv) Where we asked that
      - (1) Once ר' מאיר holds תפוס לשון ראשון
      - (2) Where would he ever hold מקצת ערלה כשרה
        - (a) Since we would always focus on what he said first
        - (b) And there never would be a case where both
          - (i) ערלים and ערלין are covered
    - v) and we answered that
      - (1) מקצת ערלה would apply in a case where
        - (a) there is no תפוס לשון ראשון
        - (b) because he never mentioned both מולין וערלין
        - (c) and simply said
          - (i) "I'm making שחיטה for this group"
          - 1. when he saw a group of מולין and ערלין
    - vi) we can apply the same תירוץ here and say that
      - (1) מפגלין בחצי מתיר doesn't apply in the case of
        - (a) "I'm making שחיטה for this group"
    - vii) and it's in this case that ר' מאיר applies מקצת ערלה
  - c) קשיא
    - i) it's a דוחק to say that there's no מפגל בחצי מתיר in this case
- 10) Return to the קשיא by תוספות that for אביי there should be a פסול of חצי מתיר
- a) תירוץ
    - i) in order to apply שחיטה to מפגלין בחצי מתיר
    - ii) the person must say outright
      - (1) he's doing שחיטה of the first סימן for this person
      - (2) and he's doing שחיטה of the second סימן for another person

- (3) we'll discuss below proofs that תוספות brings to prove this
- iii) פסול aren't ערלין and מולין will tell you that אביי
- (1) where there is no בחצי מתיר because
- (a) he never made these outright statements
- 11) Return now to the גמרא as is completes its קשיא on why the קרבן is פסול where he said ערלים first
- a) קשיא
- i) "לימא קסברי אחרים אינה לשחיטה אלא לבסוף וכדרבא
- (1) דאמר רבא עדיין היא מחלוקת"
- ii) פסול there we understand why there is a רבא
- (1) a שחיטה is involved
- (2) we hold אלא לבסוף אינה לשחיטה
- (3) So מאיר ר' says ראשון ראשון
- (4) And that's why there is a פסול
- (a) Where he said ערלין first
- iii) But for אביי this is a קשיא
- (1) We can't say ראשון ראשון
- (a) Because we said before for אביי
- (b) Who holds
- (c) ישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף
- (d) That מאיר ר' agrees that we take both statements into account
- (i) because
1. since there is time for both statements to apply in order
    - a. we prefer to say the person from the start
      - i. intended both statements to apply
    - b. and he had no change of heart
- (2) Nor can we say for אביי that
- (a) in this case he made the outright statements that trigger
- (i) מפגלין בחצי מתיר
- (b) Because
- (i) As we've explained
- (ii) If מפגלין בחצי מתיר applies
- (iii) this would leave unexplained why

1. If he said מולין first the קרבן is כשר

b) תירוץ

i) אלא אמר רבא וכו' וכו'

(1) According to גרסת מהרש"ל

ii) אלא אמר רבה וכו' וכו'

(1) According to גרסת מהרש"א

6) מהרש"ל

a) Two קשיות

i) First קשיא

(1) If the גמרא is attacking only אביי and not רבא

(2) The גמרא should have said

(a) לימא כדרבא דאינה לשחיטה אלא לבסוף

(3) And the תירוץ should have begun with לעולם

(a) Because אביי is saying that there is no proof that

(i) רבא goes in the שטה of מאיר

ii) Second קשיא

(1) In the unusual case where רבא answers his own קשיא to אביי

(2) The גמרא usually explains

(a) תרגמא רבא אליבא דאביי

b) תירוץ

i) It's not רבא who's asking "לימא" to אביי

ii) Instead

(1) The גמרא is asking the קשיא of both אביי and רבא

iii) The קשיא to אביי is as we've already explained it

iv) The קשיא to רבא is

(2) once we've explained for רבא that יהודה must hold

(a) אינה לשחיטה אלא לבסוף

(b) ותפוס לשון ראשון בשחיטה

(3) It can't be that מאיר agrees

(a) Because

(i) if so why did ר' יהודה and not מאיר

(i) teach the case of המקומו חוץ לכזית חוץ למקומו

(2) so that when it appears from our גמרא on מולין וערלין

(3) that אינה לשחיטה אלא לבסוף hold אחרים

(a) The "לימא" teaches that this is also a problem for רבא

7) מהרש"א

a) מהרש"ל on קשיא

i) קשיא wouldn't have asked his second מהרש"ל

(1) were he to have left the גרסא

(a) אמר רבא to read

(2) Instead of changing it to read אמר רבה

ii) And by the way don't think that it's unusual

(1) For רבה

(a) Who was the רבי of אביי

(b) To answer a question addressed to אביי

12) The final תירוץ by אביי

a) ר' מאיר indeed holds

i) ישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף

b) And it's only ר' יהודה who holds

i) אינה לשחיטה אלא לבסוף

c) Which explains the קשיא of מהרש"ל for רבא

i) Of why ר' יהודה and not ר' מאיר

(1) Taught the case of השוחט את הזבה

d) And in fact we do rely for שטת ר' מאיר on מולין וערלים

i) That מפגלין בחצי מתיר

e) And the reason that

i) The מולין first is that כשר is קרבן

(1) For the first סימן he said outright

(a) The first סימן is for מולין

(2) For the second סימן

(a) He said that this סימן

(i) "is **also** for ערלים"

ii) so that for that סימן we can apply the rule

(1) that מקצת ערלים כשרה

13) Go back to תוספות

a) Where we established that we only say

- i) מפגל בחצי מתיר
  - ii) Where he says outright that he has
    - (1) A particular מחשבה for one סימן
  - b) brings this proof תוספות
    - i) in the גמרא in זבחים that we discussed in the הסוגיא תמצית
    - ii) אביי emphasizes that for מאיר ר' he needs to
      - (1) **say outright** that
        - (a) סימן for one חוץ למקומו
        - (b) סימן for the other חוץ לזמנו
- 14) מהרש"א
- a) קשיא
    - i) why doesn't תוספות also bring a proof from
      - (1) the final תירוץ of אביי in our סוגיא:
        - (a) In the רישא where he says מולים first
          - (i) What he said in full was
            1. “the first סימן if for מולין
            2. the second סימן is also for “ערלים”
  - b) תירוץ
    - i) maybe מאיר ר' doesn't need an express statement
    - ii) the מסקנא of our גמרא is a special case
      - (1) because for the second סימן
      - (2) there is a combination of two מחשבות
    - iii) so אביי needs to explain either that
      - (1) when the first שוהט first says מולין he mentions the first סימן
        - (a) so that when he later says ערלין without referring to any סימן
        - (b) we infer that he changed his format
          - (i) to imply that ערלים means “also ערלים”
      - (2) or that when he says ערלים he mentions the second סימן
        - (a) whereas for the first סימן
          - (i) he had said מולין without referring to any סימן
          - (b) so that we can infer that he changed his format to imply that ערלים
            - (i) means “also ערלים”
    - iv) and because

- (1) at least one outright explanation is necessary
  - (a) in either the first or the second statement
- (2) the אב"י summarizes this for גמרא
- (3) as if an outright explanation is needed for both סימנין

בא"ד כדמוכח פ"ב דזבחים וגמרא אמר רבה

- 1) review the תמצית הסוגיא at page 102
- 2) תוספות
  - a) before the גמרא answered its final תירוץ
  - b) it appears that the גמרא in the הוה אמינא would have been satisfied
    - i) to rely on
      - (1) ר' מאיר to explain why for תפוס לשון ראשון (1)
      - (a) הקדים מולין לערלין כשר
      - (b) הקדים ערלים למולין פסול
    - c) But why didn't the גמרא ask
      - i) how would this have worked for ר' מאיר
      - ii) מפגלין בחצי מתיר ר' מאיר
      - iii) So that as we pointed out earlier
      - iv) The מולין first should be פסול even if he said קרבן
    - d) תירוץ
      - i) מפגלין בחצי מתיר ר' מאיר says
      - ii) only when he says outright that
        - (1) he's directing his מחשבות separately to each מתיר
        - iii) but in the הוה אמינא we hold that
          - (1) he's saying מולין and then ערלין
          - (2) without directing each statement to a separate סימן
- 3) The rest of מהרש"א in this דיבור אמצע
  - a) Is already analyzed as part of the סוגיא at page 102

תד"ה השוחט פסח

- 1) גמרא
  - a) השוחט את הפסח על החמץ
  - b) עובר בלא תעשה
    - i) דלא תשחט על חמץ דם זבחי
    - (1) בשמות לד' כה' (1)
- 2) תוספות
  - a) but the קרבן is כשר
  - b) Because
    - i) in order for a קרבן to be מעכב a לא תעשה
    - ii) The לא תעשה must be stated twice
- 3) מהרש"א
  - a) קשיא
    - i) but the לא תעשה is in fact stated again in יח' כג' יח' שמות כג' יח' לא תזבח על חמץ דם זבחי (1)
  - b) תירוצ'
    - i) even where a לא תעשה is stated twice
    - ii) we say it's לעכב
    - iii) only where we can't explain that the repetition
      - (1) is to add an additional לאו
  - c) Here's an example where a repetition can't mean an extra לאו
    - i) We derive that פסח must be למנויו נשחט
      - (1) From ... במכסת
    - ii) We derive that this is לעיכובא because the word is repeated in
      - (1) במכסת תכוסו
      - (2) And תכוסו is not a לאו

דף סג:

רש"י ד"ה הואיל וישנו בהלנת אימורין

לא תשחט על חמץ דם זבחי ולא ילין לבקר זבח חג הפסח	לא תזבח על חמץ דם זבחי ולא ילין חלב חגי עד בקר
---	---

תוספות	רש"י	
השוחט או הזורק הוא העובר אם יש חמץ לבן חבורה דהרי קרא "לא תשחט" כתיב	אותו בן חבורה עובר	מקרא דלא תשחט דם זבחי מפקינן דביש חמץ לאחד מבני חבורה נמי עוברין
		אין עוברין אם יש חמץ לאחד דלאו בן חבורה דמקשינן לא תשחט להלנת איברין וכו'
קרא דלא תשחט קאי בין אבשר בין אימורין	דמקיש לא תזבח להלנת אימורין ד"חלב חגי" ולא סמכינן אקרא דלא תשחט דיכול להיות ד"זבח חג הפסח" לא קאי אלא על הלנת בשר	לברייתא א' כהן המקטיר חייב
	אע"ג דמקישין קרא דלא תשחט לגבי בני חבורה לא מקישין בקרא דלא תזבח דמאותו קרא קא יליף חיובא למקטיר	לברייתא ב' כהן המקטיר אינו חייב
לתוספות מלא תשחט דריש נמי לחלב כמו דביארנו ואכן בלא תשחט מקישין אבל לא מקישין לחייב הבן חבורה או המקטיר דלא מחייבין אלא השוחט או הזורק כדאמרן	לרש"י מוכרח דמלא תזבח קא דריש דהרי מלא תשחט מקישין ומחייבין לבן חבורה עצמו וה"נ אי דרשית מלא תשחט להקטרה מחייבית לכהן המקטיר	

1) גמרא (as explained by רש"י)

a) focus on "לא תשחט" in

i) שמות לד' כה'

(1) "לא תשחט על חמץ דם זבחי (1)

(2) ולא ילין לבקר זבח חג הפסח"

b) Because the פסוק doesn't say על חמץ

i) We derive that there is a חיוב

ii) Where a בן חבורה has חמץ

- iii) Even though the שוחט has no חמץ
- 2) רש"י
  - a) the בן חבורה that has חמץ
    - i) is the person who is עובר the לאו
- 3) תוספות
  - a) קשיא
    - i) but the לאו is תשחט
    - ii) So it has to apply to persons involved
    - iii) In שחיטה or זריקה
  - b) תירוצ'
    - i) so it must be that if a בן חבורה has חמץ
    - ii) it's the שוחט and זורק who are חייב
- 4) Back to the גמרא
  - a) קשיא
    - i) You say there is a חיוב even if only a בן חבורה has חמץ
      - (1) Because the פסוק doesn't say על חמצץ
    - ii) Why then not say that there is a חיוב
      - (1) Even if a person who isn't בן חבורה
      - (2) Has חמץ
  - b) תירוצ'
    - i) we consider that there is a היקש
      - (1) from the first half of the פסוק to the second
      - (2) so that
        - (a) only those involved in
          - (i) לא ילין לבקר זבח חג הפסח
            - 1. In the second half of the פסוק
        - (b) Can be חייב for
          - (i) לא תשחט על חמץ דם זבחי
            - 1. In the first half of the פסוק
    - ii) And only בני חבורה are חייב for תלין
  - c) רב פפא
    - i) The אימורין the מקטיר who is כהן
      - (1) Is חייב if there is הלנת אימורין

- ii) And
  - (1) Since the בהלנה is מקטיר
    - (a) Based on the היקש from הלנה to תשחט
    - (b) The מקטיר is also חייב if he has חמץ
- 5) רש"י
  - a) שמות כג' יח' in "לא תזבח" refers to רב פפא
    - (1) לא תזבח על חמץ דם זבחי
    - (2) ולא ילין חלב חגי עד בקר
- 6) מהרש"א
  - a) קשיא
    - i) why does רש"י for the מקטיר
    - ii) Rely on לא תזבח
    - iii) Rather than on תשחט
  - b) תירוץ
    - i) the תשחט in הלנה
      - (1) refers to זבח חג הפסח
      - (2) that can be taken to mean בשר
        - (a) and not אימורין
    - ii) The לא תזבח in הלנה
      - (1) Refers to חלב חגי
      - (2) And clearly refers to אימורין
  - c) Keep in mind that
    - i) דף נט: at תד"ה ולא עולת חול
      - (1) Disagrees with רש"י
      - (2) And says זבח חג הפסח refers
        - (a) To both בשר and אימורין
- 7) Back to the גמרא
  - a) קשיא
    - i) Why do ברייתות disagree on whether
    - ii) The מקטיר is עובר if he has חמץ
  - b) תירוץ
    - i) they disagree on whether to make the היקש
    - ii) we've been discussing

- iii) between the two halves of the פסוק
- 8) מהרש"ל (as explained by תד"ה ואיכא דלא מוקיש)
- a) קשיא
- i) then why did everyone agree that
  - ii) we rely on the היקש
  - iii) to teach there is no חיוב
  - iv) for a person who isn't a בן חבורה
- b) תירוץ
- i) Because that היקש was based
    - (1) On לא תשחט
  - ii) For לא תזבח we're dealing with מקטיר
    - (1) Because it's only לא תזבח
    - (2) That deals with חלב
    - (3) As we've already explained for רש"י
  - iii) And one ברייתא says that in לא תזבח
    - (1) There are no היקשים
- 9) מהרש"א
- a) קשיא
- i) but we said that תוספות disagrees with רש"י
  - ii) and says that לא תשחט refers to both בשר and אימורין
- b) תירוץ
- i) remember that we said earlier that
    - (1) because the איסור is worded "לא תשחט"
      - (a) חמץ holds if a בן חבורה has
      - (b) it's the שוחט or the זורק who is חייב
    - (2) Whereas רש"י holds the בן חבורה himself is חייב
  - ii) Now
    - (1) for תוספות by the same reasoning
      - (a) If we derive a לאו for the מקטיר from תשחט
      - (b) Only the שוחט or זורק would be חייב
        - (i) If the מקטיר has חמץ
      - (c) So that the ברייתא that says the מקטיר himself is פטור
        - (i) Is correct even if the לימוד for הקטרה

- (ii) Is made from לא תשחט
- (iii) And even if we do make the היקש for הקטרה
  - iii) So the מהרש"ל isn't correct in saying that תוספות must say that
    - (1) For the ברייתא that says the מקטיר is פטור
      - (a) the לימוד for הקטרה must be from תזבח לא
  - iv) But for רש"י
    - (1) If the לימוד for הקטרה came from תשחט לא
      - (a) The היקש would have resulted in the מקטיר being חייב
    - (2) So it must be that רש"י holds that
      - (a) for the ברייתא that says the מקטיר is פטור
        - (i) אימורין teaches nothing about לא תשחט
  - v) In short
    - (1) The reasoning of מהרש"ל
    - (2) Is correct for רש"י but not for
      - (a) The שטה of תוספות at דף נט:

רש"י ד"ה אבל המולק

1) גמרא

a) ברייתא א'

i) לא תשחט על חמץ דם זבחי

ii) Doesn't apply to

(1) מחוסר כפורים brought by a קרבנות of מליקת עוף

iii) רש"י

(1) because

(a) on the 14th day of ניסן

(b) קרבן פסח לא תשחט applies only to

(i) זבחים and not to other

(2) קשיא

(a) if all זבחים other than קרבן פסח are exempt

(b) why then do we mention only the עוף

(i) מחוסר כפורים that is brought by a

(3) תירוץ

(a) מחוסר כפורים are singled out only because

(i) חצות on the 14th after

(ii) Typically

1. Besides פסח

a. only מחוסר כפורים קרבנות are brought

i. טהרה to allow the מחוסר כפורים

ii. so that he can eat קרבן פסח at night

(b) and most

(i) קרבנות מחוסרי כפורים

1. עוף are

iv) מהרש"א

(1) רש"י could also have added that

(a) עשה דהשלמה there is an

(i) once בין הערבים של תמיד is brought on the 14th

(2) So that from that point on

(a) קרבן פסח and קרבנות מחוסר כפורים

- (b) Are the only קרבנות that are permitted to be brought
- b) 'רש"י (as explained by ברייתא ב')
- i) מליקה לא תשחט does apply to מליקה
- (1) of an עוף brought by a מחוסר כפורים
- 2) מהרש"א (as explained by רש"י)
- a) קשיא
- i) the same קשיא we asked for ברייתא א'
- (1) That said there is no חיוב for מליקה
- ii) Applies to this ברייתא that says there is a חיוב
- (1) Namely why mention only עוף
- b) Two תירוצים
- i) First תירוץ
- (1) Say here what we said for the first ברייתא ב'
- (a) The reference to עוף is לא דוקא
- ii) Second תירוץ
- (1) Certainly all animals are included
- (2) But this ברייתא that teaches חיוב
- (3) Addresses a possible incorrect approach
- (a) A person might have thought that
- (i) The חיוב which is worded לא תשחט
- (ii) applies only to animals where there is a שחיטה
- (b) so the ברייתא focuses on עוף to teach that
- (i) מליקה also counts as שחיטה
- (ii) for this purpose

תד"ה הא והא ר' שמעון

במועד	י"ד ניסן	חיוב דלא תשחט על חמץ
שאר זבחים ולא בקרבן פסח	קרבן פסח ולא שאר זבחים	ר' שמעון
קרבן פסח ולא שאר זבחים	קרבן פסח ולא שאר זבחים	רבנן

1) משנה

a) see the table for the שיטות of ר' שמעון and רבנן

2) גמרא

a) ברייתא א'

i) לא תשחט על חמץ דם זבחי

ii) Doesn't apply to

(1) מחוסר כפורים brought by a קרבנות of מליקת עוף

iii) רש"י

(1) this follows ר' שמעון

(a) who says there is no חיוב for שאר זבחים on the 14th

b) ברייתא ב'

i) רישא

(1) שאר זבחים doesn't apply to חיוב

ii) סיפא

(1) חיוב applies to

(a) מליקת עוף דמחוסר כפורים

c) Two קשיות

i) קשיא First

(1) מליקה for חיוב says there is no ברייתא א'

(2) מליקה for חיוב says there is a ברייתא ב'

ii) קשיא second

(1) In ברייתא ב' itself

(a) שאר זבחים for חיוב says there is no רישא In

(i) Which includes עוף דמחוסר כפורים

(b) חיוב says there is a סיפא In

(i) For מליקת עוף דמחוסר כפורים

d) תירוץ

i) both בריות follow ר' שמעון

(1) The first ברייתא deals with the 14th

(a) When there is no חיוב for any זבחים

(i) Including עוף דמחוסר כפורים

(b) And the reference to עוף is דוקא לאו

(2) In the second ברייתא

(a) The רישא deals with the 14th

(i) When there is no חיוב for זבחים

(b) The סיפא deals with מועד

(i) When there is a חיוב for זבחים

(ii) קשיא

1. but why does it mention only עוף

(iii) תירוץ

1. Certainly all animals are included

2. But this ברייתא that teaches חיוב

3. Addresses a possible incorrect approach

a. A person might have thought that

i. The חיוב which is worded לא תשחט

ii. applies only to animals where there is a שחיטה

b. so the ברייתא focuses on עוף to teach that

i. שחיטה also counts as מליקה

ii. for this purpose

3) מהרש"א (as explained by תוספות)

a) קשיא

i) why not say that רבנן follows ברייתא א'

ii) both on the 14th and במועד

b) תירוץ

i) must be that

(1) the גמרא doesn't accept

(a) that עוף in ברייתא א' is דוקא

(b) when the ברייתא says there is no חיוב

- (c) Because
  - (i) It would be of more interest to teach
  - (ii) That there is no חיוב even for שאר זבחים
  - (iii) And the פטור from עוף isn't based
    - 1. on the concept that
      - a. שחיטה doesn't count as מליקה
      - b. for purposes of לא תשחט
    - (2) so there must be a reason for mentioning only עוף
    - (3) namely to imply that
      - (a) במועד
        - (i) when there is a חיוב for שאר זבחים
        - (ii) there is also a חיוב for מליקה
        - (iii) even though the פסוק speaks in terms of לא תשחט
  - ii) and this implication applies
    - (1) only for ר' שמעון
      - (a) who says במועד there is a חיוב for שאר זבחים
    - (2) And not to רבנן who say
      - (a) there is no חיוב במועד for שאר זבחים

תד"ה טעמא דשלא

במועד	י"ד ניסן	חיוב דלא תשחט על חמץ
בשאר זבחים חייב ובקרבת פסח פטור	קרבת פסח לשמו חייב שלא לשמו פטור	ר' שמעון

1) משנה

a) ר' שמעון says

i) שחיטה שאינה ראוי' לאו שמה שחיטה

(1) On י"ד

(a) שחיטה ראוי' is a לשמו

(i) and that's why there is a חיוב for תשחט

(b) שחיטה ראוי' is not a לשמו

(i) and that's why for לשמו תשחט

1. there is no חיוב for תשחט

(2) במועד

(a) שחיטה שאינה ראוי' (לשם פסח meaning) לשמו

(i) because it's not פסח

(ii) and that's why there is no חיוב for תשחט

(b) שחיטה ראוי' (לשלמים meaning) שלא לשמו

(i) since the קרבן becomes a proper שלמים

(ii) and that's why there is a חיוב for תשחט

2) גמרא

a) קשיא

i) you just said that

(1) במועד שלא לשמו חייב

ii) That implies that

(1) במועד בסתם פטור

iii) Because

(1) Although במועד isn't פסח

(2) the קרבן doesn't become a proper שלמים

(3) unless

(a) you are עוקר שם פסח

(b) by saying outright you mean the קרבן to be שלמים

3) תוספות

a) קשיא

i) why didn't the גמרא respond

(1) that you can draw the opposite implication

(a) from the beginning of the משנה

(i) במועד לשמו פטור

(ii) That implies that

(iii) במועד בסתם חייב

1. because we don't need an outright עקירה

a. שלא בזמנו

2. and the קרבן becomes שלמים

a. Even סתם

b) Introduction to the תירוץ

i) גמרא דף סב:

(1) (בזמנו) on the 14th נשחט that is שלמים

(a) לשמו

(i) meaning לשם פסח

(b) Is יהושע according to כשר

(c) But is אליעזר according to פסול

(2) (שלא בזמנו) on the 14th נשחט **not** that is שלמים

(a) לשמו

(i) meaning לשם פסח

(b) Is אליעזר even according to כשר

c) תירוץ

i) based on the introduction we just mentioned

ii) change the גמרא in our גרסא to read:

iii) קשיא

(1) you just said that

(a) שחט פסח לשמו במועד פטור

(b) Because it's a שחיטה שאינה ראוי

(2) That works so long as it still counts as a פסח

(3) Now the only way it's still a פסח

- (a) Is if you say that we need an outright עקירה
  - (i) To make it שלמים
- (4) But if you say שלא בזמנו we don't need an outright עקירה
  - (a) And the fact that it's שלא בזמנו is enough to make it a שלמים
- (5) Then certainly according to ר' יהושע
  - (a) Who says even בזמנו
    - (i) לשם פסח if brought כשר is שלמים
  - (b) And certainly שלא בזמנו he says
    - (i) that a שלמים is כשר if brought לשם פסח
  - (c) so that it's a שחיטה ראוי
  - (d) And במועד ר' שמעון says
    - (i) There is a חיוב of לא תשחט for זבחים
  - (e) So there ought to be a חיוב in this case
- 4) In short
  - a) In the תוספות of הוה אמינא
    - i) The גמרא accepted that
      - (1) שחטו לשמו במועד פטור
      - (2) Because it's שחיטה שאינה ראוי
        - (a) And can't be a קרבן פסח
    - ii) The גמרא asked only that the same apply
      - (1) When the שחיטה is סתם
        - (a) If we require עקירה
      - (2) Because then the שחיטה would be for קרבן פסח even if סתם
  - b) In the מסקנא
    - i) The גמרא asks that
      - (1) If no עקירה is needed
      - (2) he ought to be חייב
      - (3) Even where he does לשם קרבן פסח
      - (4) Because the animal starts as שלמים
      - (5) And כשר is שלמים if
        - (a) נשחט לשם פסח
- 5) מהרש"א
  - a) note that the קשיא in the מסקנא applies even for אליעזר ר'

b) because שלא בזמנו ר' יהושע agrees with ר' אליעזר when it's

דף סד:

גמרא אביי אמר ננעלו תנן

1) גמרא

a) ר' יצחק

i) אין הפסח נשחט

(1) אלא בג' כתות

(2) של שלשים שלשים בני אדם

ii) מאי טעמא

(1) דכתיב ושחטו אותו כל קהל עדת ישראל

(2) ללמד דבעינן

(a) קהל של עשרה

(b) עדה של עשרה

(c) וישראל של עשרה

(3) And we are uncertain

(a) Whether the לימוד teaches

(i) 30 persons in one group

(ii) or 10 in each of three groups

(4) and in order to resolve the uncertainty

(a) we require 30 persons in each of three groups

b) אביי

i) the gates of the עזרה closed by נס

ii) to separate the groups

2) מהרש"א

a) קשיא

i) once we know that the gates closed by נס to mark off several groups

ii) it's obvious that the לימוד can't refer to one group

דף סה:

תד"ה המכבד

1) גמרא and משנה

- a) the עזרה on מדיה the כהנים were
  - i) ערב פסח שחל בשבת
  - ii) Against the view of ר' אליעזר
    - (1) Because מכבד ומרבץ הדחה is similar to
    - (2) And ר' אליעזר holds
      - (a) that for מכבד ומרבץ בשבת
      - (b) There is a חיוב הטאת
      - (i) Because of אשוויי גומות
  - iii) But the כהנים agreed with the חכמים
    - (1) Because
      - (a) שבות דרבנן is only מכבד ומרבץ
      - (b) ואין שבות במקדש

2) Introduction

- a) For ר' שמעון
  - i) מרבץ פטור
  - ii) מלאכה שאינה צריכה לגופה פטור
  - iii) דבר שאין מתכוין פטור
    - (1) חוץ מפסיק ריש' (1)
- b) For (מהרש"א as explained by ר' יהודה)
  - i) דבר שאין מתכוין מותר מן התורה
    - (1) Because it's not
      - (a) מלאכת מחשבת
  - ii) מלאכה שאינה צריכה לגופה חייב

3) תוספות

- a) קשיא
  - i) why does ר' שמעון say that מרבץ is פטור
  - ii) True he isn't מתכוין לאשוויי גומות
  - iii) But isn't it פסיק ריש' that the גומות will be straightened
- b) תירוץ

- i) must be that it's not פסיק רישי'
- c) קשיא
  - i) then why does ר' אליעזר say there is a חיוב הטאת
  - ii) even ר' יהודה agrees that
    - (1) דבר שאין מתכוין מותר מן התורה
    - (2) When there is no פסיק רישי'
- d) תירוץ
  - i) must be that he intends to straighten the גומות
- e) קשיא
  - i) then why is שמעון מתיר ר'
- f) תירוץ
  - i) although he intends to straighten the גומות as part of his מלאכה
  - ii) the purpose of the מלאכה isn't to straighten the גומות
  - iii) so it's a מלאכה שאינה צריכה לגופה
    - (1) and is מותר for the חכמים who agree with שמעון ר'
    - (2) and is אסור for ר' אליעזר who agrees with ר' יהודה
- g) See also גליון הש"ס לרעק"א
- 4) Return to תוספות
  - a) introduction
    - i) you said that
      - (1) for ר' אליעזר there is a חיוב דאורייתא for הדחה
        - (a) Because it's the same as מכבד
        - (2) But דרבנן even פטור חכמים hold it's
          - (a) Because אין שבות במקדש
      - ii) In מחוזא all floors were paved with stone
        - (1) And מכבד was מותר even דרבנן
        - (2) Because חכמים weren't גוזר
          - (a) of the stone floors of מחוזא כיבוד
          - (b) lest there be כיבוד of non-stone floors elsewhere
    - b) קשיא
      - i) the עזרה had a stone floor without גומות
      - ii) so why does ר' אליעזר say כיבוד is אסור דאורייתא
- 5) מהרש"א

- a) קשיא
  - i) חכמים could also have asked that for the תוספות
    - (1) there should haven't been an איסור דרבנן
    - (2) even without the rule of אין שבות במקדש
  - ii) the same as there is no גזירה דרבנן in מחוזא
- b) תירוץ
  - i) because were it not for the rule of אין שבות במקדש
  - ii) we would have been גוזר not to do כיבוד in the עזרה
  - iii) lest he do כיבוד in ירושלים outside of the עזרה
- c) קשיא
  - i) why is this different from מחוזא
  - ii) where we make no גזירה
- d) תירוץ
  - i) in מחוזא the entire city was paved with stones
    - (1) so it's far fetched to be גוזר for other cities
  - ii) it is less far fetched to make a גזירה
    - (1) for parts of a city
      - (a) like the עזרה in ירושלים
        - (i) that are paved with stone
    - (2) lest he do כיבוד in other parts of the same city
      - (a) that aren't paved with stone

תד"ה שמא לא נתקבל

1) משנה

- a) ר' יהודה said
  - i) the עזרה of the רצפה of the כוס would fill a כוס from the דם on the רצפה of the עזרה (1) and would make one זריקה from the כוס onto the מזבח
  - ii) so that if by accident the דם of any קרבן was spilled (1) on the רצפה without זריקה
  - iii) This final זריקה from the כוס would be מכשיר the קרבן
  - iv) Because a portion of its דם would be included in the כוס
- b) Introduction
  - i) קרבן for a זריקה (1) is done only with קילוח דם (2) but it's אסור to make זריקה
    - (a) if the דם קילוח hadn't been received in a כלי (i) directly from שחיטה מקום שחיטה
  - ii) דם התמצית counts the same as water
    - (1) so it can't be used to be יוצא the חיוב to do זריקה
    - (2) and there is no איסור against placing this דם on the מזבח
      - (a) whether or not it was נתקבל בכלי
- c) קשיא (as explained by תוספות)
  - i) how can we be זורק from the כוס
  - ii) when it is possible that in the כוס
    - (1) there is דם קילוח that wasn't נתקבל בכלי
    - (2) And there is an איסור to be זורק that דם
- d) תירוץ
  - i) כהנים are careful and are מקבל the entire דם קילוח in a כלי
- e) קשיא
  - i) but the כוס also contains דם התמצית
  - ii) And although it's מותר to place דם התמצית on the מזבח
  - iii) It isn't מכפר
  - iv) And it may be מבטל the דם קילוח that is מכפר

2) תוספות

- a) קשיא
- i) why doesn't the גמרא also ask
  - ii) that maybe דם קילוח that wasn't נתקבל בכלי
    - (1) and that can't be מכפר
    - (2) and in fact is אסור to place on the מזבח
  - iii) might be מבטל the דם קילוח that was נתקבל בכלי
- b) תירוץ
- i) דם קילוח שלא נתקבל בכלי
  - ii) Isn't considered "דם פסול"
  - iii) And is instead considered "עולין"
  - iv) And there is a rule that
    - (1) עולין אין מבטלין זה את זה
- 3) מהרש"א part 1
- a) תוספות by קשיא on the קשיא
- i) didn't we just say that
    - (1) because the כהנים are careful
    - (2) they always see to it that all דם קילוח
      - (a) is collected in a כלי
    - (3) so that we're certain that in the כוס
      - (a) there is no דם קילוח that wasn't נתקבל בכלי
- b) possible תירוץ
- i) When the גמרא answered that כהנים are careful
  - ii) The גמרא didn't mean that all דם קילוח is
    - (1) נתקבל בכלי
  - iii) The גמרא meant only that they see to it that
    - (1) They collect most of the דם קילוח בכלי
    - (2) And that's why it's מותר to be זורק
      - (a) From the כוס to the מזבח
  - iv) The גמרא now follows up and says
    - (1) I understand why it's מותר to be זורק from the כוס
    - (2) But still what makes you think that he'll achieve כפרה
    - (3) Maybe in this particular כוס
      - (a) there happens to be enough דם קילוח שלא נתקבל בכלי

- (b) to be מבטל the בכלי שנתקבל בכלי
- c) Possible תירוץ dismissed
- i) In מסכת זבחים the גמרא seems to say
- (1) That the כהנים in fact manage to collect
- (a) The entire דם קילוה in a כלי
- d) תירוץ
- i) what תוספות means to say now is that
- ii) Initially when the גמרא asked that maybe
- (1) The דם קילוה in the כוס wasn't בכלי נתקבל בכלי
- (2) So that it's אסור to be זורק from the כוס
- (3) Lest he be זורק that שלא נתקבל בכלי בכלי
- iii) And before the גמרא answered
- (1) כהנים are careful
- (a) and collect the entire דם קילוה in a כלי
- iv) the גמרא could instead have asked
- (1) that the דם קילוה שנתקבל בכלי בכלי
- (2) Might become בטל in the כוס
- (a) Because it also contains
- (i) דם קילוה שלא נתקבל בכלי בכלי
- 4) מהרש"א part 2
- a) remember that תוספות said in its תירוץ that
- i) דם קילוה שלא נתקבל בכלי בכלי
- ii) Isn't considered "דם פסול"
- iii) And is instead considered "עולין"
- iv) And there is a rule that
- v) עולין אין מבטלין זה את זה
- b) קשיא
- i) עולין applies only to cases such as
- (1) דם הפר ושעיר של יום כפורים
- (2) Where both are truly כשר
- (3) And aren't מבטל each other
- ii) But in our case
- (1) דם פסול is really דם שלא נתקבל בכלי בכלי

iii) So why does תוספות say

(1) it's considered עולין

(2) And isn't מבטל the

(a) דם קילוח שנתקבל בכלי

הדרן עלך תמיד נשחט

פורים תשס"ד